

M.T.E.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1974. január 30.

bb 1. bővülnek a magyar-ndk kulturális kapcsolatok

i r o p á h i b h l a

1974 január 30.

a hazánk és az ndk közötti kulturális kapcsolatok az utóbbi időben egyre bővülnek. akár az ndk-beli irodalmi művek itteni megjelenését, akár filmjeik fogadtatását, vagy a képzőművészeti eseményeket vesszük górcső alá, - eredményes együttműködést regisztrálhatunk.

könyvkiadásunk mindig elsőrendű feladatának tekintette és tekinti a baráti szocialista ország kulturájának, tudományos eredményeinek közvetítését. csupán az elmúlt öt évben az ndk-beli szerzőktől mintegy 350 mű jelent meg, több mint 5 millió példányban. a kiadványok a magyar könyvkiadás minden ágazatában helyet kapnak: a klasszikus és mai szépirodalom, gyermek- és ifjúsági irodalom mellett növekvő számban jelennek meg tudományos, ismeretterjesztő művek és szakkönyvek is. a társadalomtudományok köréből természetesen a legnagyobb számban a marxizmus klasszikusainak művei jelentek meg, ugyanakkor a hazai könyvkiadás fő törekvése, hogy a társadalomtudományok aktuális kérdéseivel foglalkozó összefoglaló művek is napvilágot lássanak. például nagy érdeklődést váltott ki kurt háger: a fejlett szocialista társadalom című munkája, amely 1972-ben jelent meg a kossuth kiadónál. növekedett a filozófiai, történelmi, kultúrtörténelmi, szociológiai és közgazdasági munkák száma is.

/folyt. bköv./

bb 1. /bővülnek a magyar-ndk ... 1. folyt./ bh

az utóbbi évek legnagyobb természettudományos ismeret-terjesztő vállalkozása a lipcsei uránia verlag uránia-sorozatának a gondolat kiadónál 1969-ben kezdődött magyar nyelvű megjelentetése: az emlézők, valamint a halak, kételtűek, hüllők című kötetek két-két kiadásban összesen mintegy 100 ezer példányban; az állatvilág további kötetei 25-30 ezer példányban fogytak el. az uránia és a gondolat kiadó közös vállalkozásaként ebben az évben zsebkönyv-sorozat indul, amely a társadalomtudományok, a természettudományok, a technika eredményeit népszerű formában adja közre.

a német szépirodalom klasszikusainak kiadásában nagy hagyományai vannak, hiszen a felszabadulás óta goethe művei 42 kiadásban, több mint 200 ezer példányban, heine művei 22 kiadásban, 150 ezer példányban jutottak el az olvasókhhoz, s éppen a heine évfordulóra jelentettük meg a költő verseinek eddig legteljesebb gyűjteményét. a xx. századi haladó német irodalom és a szocialista német irodalom legjelentősebb alakjainak életművei is jelen vannak kulturális életünkben. 1945 óta thomas mann művei 78 kiadásban, több mint 1 millió példányban találtak vásárlóra, s elkészült összes műveinek 12 kötetes kiadása is. brecht művei magyarországon nemcsak színházi, hanem könyvsikerek is: 19 kiadás csaknem 200 ezer példány igazolja ezt.

anna seghersnek szinte minden regényét kiadták hazánkban, feuchtwanger, willi bredel, h. mann, a. zweig, j. bobrowski legfontosabb művei mind hozzáférhetőek magyarul. egyre szélesebb skálán szólal meg a szocialista-realista ndk írók újabb generációja: a magyar közönség az elmúlt években ismerkedett meg többek között becker, edel, fuhmann, hacks munkásságával. ebben az évben többek között seghers, fuhmann, kant legújabb írásainak megjelenése várható, valamint az európa kiadónál készül az ndk költők verseinek reprezentatív válogatását kiadó kötet.

az ndk irodalom imponáló magyarországi megjelenésében nagy része van a két ország évek óta közös munkaterv alapján dolgozó írószövetségének. szembejövő, hogy főként a fiatal magyar írógeneráció tanúsít komoly érdeklődést az ndk irodalma iránt: mind többen keresnek lehetőséget műfordítói gyakorlat végzésére. az együttműködés még szorosabbá vált a kétoldalú irodalmi vegyesbizottságok megalakulása óta: irányításukkal tovább szélesedett egymás irodalmának áttekintése. a hazai irodalmi közélet különösen nagyra becsüli az ndk műfordítójának azt a magasértékű munkáját, amelyet irodalmunk ihletett tolmácsolása terén végeznek. mély érdeklődésük tanujele volt részvételük az európai költő-találkozón, s később a petőfi, madách és csokonai fordítók őszi budapesti tanácskozásán.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 1. /bővülnek a magyar - ndk ... 2. folyt./ bh

a magyar közönség évenként csaknem 150 új filmet nézhet meg, amelyeknek javarésze a szocialista országokban készül. évente kétszer utazik filmátvételi delegáció az ndk-ba, hogy az ottani filmtermésből kiválasszák és megvásárolják a hazánkban bemutatandó játék- és televíziós filmeket. az utóbbi öt esztendő tekintve itt is fokozatos emelkedés tapasztalható: 1973-ban mutatták be nálunk a legtöbb ndk filmet. ezek az alkotások szinte valamennyi témakört felölelik: klasszikusok adaptációt, történelmi és társadalmi drámákat, vígjátékokat, bűnügyi filmeket, ifjúsági és gyermek-filmeket, sőt még tudományos fantasztikus filmet is találhatunk közöttük. nagy siker volt a gyermekek körében például a csipkerózsika, amelyet 1971 végén mutattak be, s azóta csaknem fél millió nézője volt. említésre méltó a nagyszabású regény-adaptáció, a kétrészes, és a szovjetunióval koprodukcióban készült goya, amelyet 1973-as bemutatója óta több mint negyedmillióan tekintettek meg.

szép eredményekről adhat számot a krónikás a képzőművészeti élet eseményeit szemlélve is. az ndk-beli képzőművészek részt vettek a 11. nemzetközi kisplasztikai biennálén, ahol karl heinz appelt díjat is nyert. fritz cremer kiállítását a műcsarnokban, a „funkció, forma, minőség”, című ndk ipari forma kiállítást az ernst muzeumban, a heine illusztrációk című tárlatot a petőfi irodalmi muzeumban láthatták a magyar nézők. bőségesen tartogatnak érdekeséget az 1974-es tervek is: az ndk megalakulásának 25. évfordulója alkalmából grafikai kiállítást, és „huszonöt éves az ndk”, címmel fotódokumentációs kiállítást rendez az ernst muzeum. a képzőművészeti muzeumban lesz a berlini állami muzeum egyiptomi kiállítása, míg a német szocialista irodalom című könyv- és könyvillusztrációs kiállításnak a petőfi irodalmi muzeum nyújt otthont. nagy várakozás előzi meg a munkásmozgalmi muzeum szervezésében készülő, a fasizmus előtti felszabadulás 30. évfordulóját ünneplő kiállítást, amelyen a szocialista országok közösen vesznek részt.

/mti/

M

- 3 -

bb 2. megkétszereződött a családvédelmi tanácsadók száma -
dr. Schultheisz Emil államtitkár nyilatkozata

i mir/gk hi gi la

1974. január 30.

egy hónapja már, hogy a házasság fiataloknak családtervezési tanácsadáson kell részt venniük. az első „ügyfelek”, közül sokan dicsérik, mások fölösleges formalitásnak tartják a kötelező tanácsadás rendszerét. az eltérő vélemények kapcsán dr. Schultheisz Emil egészségügyi minisztériumi államtitkárt kérdezte meg miskolczi Péter, az mti munkatársa: hogyan értékelik a minisztérium vezetői a tanácsadó hálózat működésének első hónapját?

- egy hónap tapasztalatai alapján nehéz és helytelen lenne messzemenő következtetéseket levonni. az első benyomások azonban biztatóak - mondotta az államtitkár. - nem szabad viszont megfélemlíteni arról, hogy január 1-e előtt kevesebb tanácsadó működött az országban, s a számok a rendelet életbe lépésével csaknem megkétszereződött. budapesten például a korábbi négy helyett már tíz ilyen tanácsadó működik. jóllehet, a tanácsadóknak mindenütt sokéves tapasztalattal és gyakorlattal rendelkező szülész-nőgyógyász szakorvosok látják el a feladatot, némi különbség mégis van, s ez elsősorban a kötelező jellegből adódik. ilyen körülmények között jóval nehezebb megtalálni azt a közvetlen hangot, amely feloldja a tanácsra várakozókban kialakult feszültséget. arról nem is beszélve, hogy vidéken, ahol még nincsenek ilyen tanácsadók, a nőgyógyászati szakrendelők helyett körzeti és üzemi orvosok látják el ezt a feladatot. ez utóbbiaknak ilyen tennivalójuk korábban nem volt, azonban a rendelet életbe lépése előtt a tanácsadásra kijelölt körzeti és üzemorvosok továbbképzéséről is gondoskodtunk.

- a tanácsadói munka az orvostól - éppen a kötelező jellege miatt - különleges pszichológiai érzéket igényel, hiszen egyik pillanatról a másikra kell a legkülönbözőbb beállítottságú, műveltségű és más-más életfelfogású emberek hangulatához alkalmazkodni. óvatosan megfogalmazott, tapintatos kérdésekre kapott - olykor kitérő - válaszok alapján kell eldöntenie az orvosnak, melyek azok a kérdések, amelyeket a jegyespár jól ismer, s mik azok, amikkel kapcsolatban tanácsra szorul. az esetek többségében a tanácsot kérő fiatalok bizalommal, érdeklődéssel mondják el gondjaikat, problémáikat.

- sokkal nehezebb az orvosok helyzete akkor, ha a jegyespár a tanácsadás alatt nem közvetlen beszélgetést ért, hanem kellő tájékozottság hiányában valamilyen vizsgálatra számít.

/folyt. köv./

- 4 -

bb 2. /megkétszereződött ... 1. folyt./gi

erről azonban szó sincs. a beszélgetés célja mindenekelőtt a család egészségének védelme, a harmonikus, kiegyensúlyozott családi életre való felkészítés. pótolni azt a hézagot, amely a szülői felvilágosítás esetleges hiányából és a kissé elavult szemléletű iskolai biológiaoktatásunkból ered. minden családnak érdeke, hogy rendelkezzen azokkal az alapvető ismeretekkel, amelyek nélkül nehezen tudnak felelősséggel eldönteni, mikor vállalhatják a gyermekáldást, s mit kell tenniük az ebből eredő gondok, konfliktusok elkerüléséért.

- manapság a fiatalok jelentős része él szexuális életet. helytelen lenne, ha ezt nem vennék tudomásul. a gyakorlatban előfordul az is, hogy a lány már terhes, amikor házasságot köt. a tanácsra, jóindulatú, segítőkész megbeszélésre - a születendő gyermek érdekében - ilyenkor is szükség van, s a későbbi évek miatt ekkor sem árt a családtervezésről beszélgetni. napjainkban, amikor magyarországon a családtervezés legelterjedtebb módja még mindig a terhességek műtéti megszakítása, az orvostársadalomnak kötelessége mindent megtenni annak érdekében, hogy ezen a rendkívül káros szemléleten mielőbb változtassunk. a fiatal feleségek, anyák és később gyermekeik egészsége függ attól. ezért a tanácsadók orvosai tudásukhoz mérten a legnagyobb igyekezettel fáradozzanak azon, hogy a tanácsadást senki se tekintse formálisnak. minden náluk jelentkező fiatal érezze, hogy nem az igazolásért kellett fölkeresniük az orvost, hanem tanácsért - saját érdekükben. érezzék, hogy olyan helyen járnak, ahová később házasságuk folyamán is bármikor visszatérhetnek, ha újabb tanácsra, segítségre van szükségük.

- aggodalomra tehát nincs különösebb ok. ujszerű feladatról lévén szó, bizonyos idő eltelik, mire a tanácsadó hálózat munkája kifogástalan lesz. népesedéspolitikai rendeleteink végrehajtása egyébként sem kampányfeladat. hosszú évek, évtizedek kitartható, türelmes munkájára lesz szükség, amíg az új elvek a mindennapok gyakorlatában is meghonosodnak, s az intézkedések kedvező hatásáról számolhatunk be - mondotta Schultheisz Emil államtitkár. /mti/

--

bb 3. márciusban vásári légijárat naponta lipcsébe

i kf/gk gi hgy la

1974. január 30.

március 10-18 között rendezik a hagyományos lipcsei tavaszi vásárt, amelyre - miután hazánk új termékeinek gazdag választékát mutatják be, s a szakemberek részére kongresszusokat, szimpozionokat rendeznek - sok vendéget várnak magyarországról is. a várható érdeklődések alapján az igények kielégítésére az ndk légiforgalmi társasága, az interflug és a malév megállapodást kötött: kölcsönösen indítanak légijáratokat a rangos esemény alkalmából.

a vásár ideje alatt az interflug minden nap indít budapestről gépet, amelyre gyors összeköttetést teremt a vásárvárossal. a járat a déli órákban érkezik lipcsébe - így már az utazás napján lehetőség van a vásár megtekintésére -, s kora délután indul vissza a gép budapestre. /mti/

--

bb 4. háromszáz önkéntes ápolónő a fővárosban - február 10-ig lehet jelentkezni az idei tanfolyamra

i vt gk hi bh la

1974. január 30.

az önkéntes ápolónőképzést - amiről a vöröskereszt gondoskodik - a múlt esztendőben decentralizálták. az intézkedés célja az volt, hogy a hallgatók és a képző szervek között a kapcsolat a korábbinál szorosabb, folyamatosabb legyen. a tanfolyamot végzetek egészségügyi ismereteik birtokában a vöröskereszt legképzettebb aktivistái. felkészültségüket a gyakorlati életben elsősorban munkahelyükön hasznosítják, s ehhez - éppen a folyamatos kapcsolat biztosítása révén - a vöröskereszt hatékony segítséget tud nyújtani. amint a magyar vöröskereszt budapesti szervezténél elmondották: a közelmúltban véget ért négyhónapos önkéntes ápolónőképző tanfolyam hallgatói mind elméleti, mind gyakorlati felkészültségéből jól vizsgáztak /átlageredményük 4.4 volt/. a csoport tagjai elsősegélynyújtásból, betegápolásból, közegészségügyi tudnivalókból szereztek ismereteket. így a végzett ápolónők közreműködhetnek az üzemorvosi szolgálat segítségével, egészségügyi állomások irányításában és szociális feladatok ellátásában is.

közölték, hogy a fővárosban az önkéntes ápolónők száma elérte a 300-at. az eddigi tapasztalatok felhasználásával a következő budapesti tanfolyamot március 1-én indítják, 30 résztvevővel. az érdeklődők február 10-ig a kerületi vöröskereszt-szervezeteknél jelentkezhetnek. a tanfolyam anyagának összeállításánál már az előző évben is figyelembe vették, most pedig fokozott gondot fordítanak arra, hogy az oktatás során a hallgatók elsajátítsák a népesedéspolitikai tudnivalókból mindazt, aminek ismeretében munkahelyükön bekapcsolódhatnak a határozatok végrehajtásának segítésébe. a márciusban kezdődő tanfolyam résztvevői - a vöröskereszt kezdeményezésére - az egészségügyi minisztérium hozzájárulásával az önkéntes ápolónői bizonyítvány mellett segédápolónői képesítést is kapnak. módjuk nyílik a hallgatóknak arra is, hogy megszerezzék az elsősegélynyújtással kapcsolatos jelvénytulajdonos mozgalom arany vagy ezüst fokozatát.

elmondották még a budapesti vöröskeresztnél, hogy az előző tanfolyam hallgatóinak többsége számára munkahelyük biztosította a munkabér egy részét vagy teljes összegét a kurzus tartamára. arra számítanak hogy ez a példamutató gyakorlat az idén is érvényesül./mti/

..-

- 6 -

bb 5. halfőző rézbográcsok

vid ká bh hgy

1974. január 30.

halfőző rézbográcsokat készítenek a hőgyészi vegyesipari szövetkezet lakatos-rézműves szolgáltató részlegében. a 3-25 liter űrtartalmu rézbográcsokban - a híres dunamenti halfőzők szerint - fő a legjobb ízű halászlé./mti/

..-

bb 6. új tv-játékok, zenés összeállítások, kvíz-játékok a televízió idei terveiben

i nm tm hi b la

1974. január 30.

ujfajta társasjátékok, zenés produkciók, mulattató tv-játékok, krimik várnak bemutatásra a televízió szórakoztató és zenei főszerkesztőségének 1974-es tervében. mint Liszkay Tamás főszerkesztőhelyettes elmondta az mti munkatársának, különösen sok érdekességet tartogat a sokmillió nézőtábor számára a tv zenés színháza. szokotay sándor zenés játékot ír móríc zsigmond: égi madár című elbeszélése nyomán, s zenés szatíra készül déry tiber: vidám temetés című művéből várkonyi zoltán rendező offenbach: a férj kopogtat című operettjét. egy kedves, öregedő szigete című zenés vígjátéka. méről szől arbuzov a boldogság szigete című zenés vígjátéka. filmre kerül eiseemann mihály egy csók és más semmi című operettje is. puccini halálának 50. évfordulója tiszteletére egyik egyfelvonásosát viszik képernyőre és valószínűleg stúdióváltozatot forgatnak a manon lescaut című operából. ugyan csak a zenés dramaturgia négyrészes produkciót iktat a műsorba négyesfogat címmel, amely híres operettek részleteit eleveníti fel. folytatódik a maszk nélkül, az ez is operett... és a balettcipő című sorozat.

gazdag választékot kínál a népzenei rovat is. 1974. első negyedében ér véget az aranypáva vetélkedő. az év folyamán különböző népdal, nótáösszeállítások mellett sor kerül a népművészet más-más területén jeleskedő mesterek megszólaltatására is. film mutatja be például tóth imre kanászt, kallós zoltán nótafáját. portréfilm készül fülöp ferenc népi táncosról, sánta vendelné berzencei népi énekesről is. „megismerni a kanászt”, címmel tv-műsor eleveníti fel a dunántúli pásztorkodás egykori mindennapjait, „eltiltották tőlem a szerelemem”, címmel pedig az egymástól elvált szerelmesek sorsát tárják elénk népdalok, balladák segítségével. az egyik adás hőse angyal bandi, a híres betyár lesz, úgy ahogyan képe tovább él a róla szóló dalokban, mondákban.

/folyt. köv./

..-

- 7 -

bb 6. /uj tv-játékok... folyt. / bh

bizonyára sokmillió játszótársa lesz a következő esztendőben a televíziónak. erre utal az is, hogy több új vetélkedő indul a régebbi bevált műsorok, a „kicsoda, kicsoda?„ a „játék a betűkkel„ és mások mellett.

1974-ben kerül képernyőre két új bűnügyi történet. a sirköves tragédiája és a négylevelű lóhere, amelyek megtörtént bűnügyeket tárnak a nyilvánosság elé. tersánszky józsi jeno legenda a nyulpaprikásról című művének előadása is jó mulatságot ígér. a színész-muzeum sorozatban az új esztendőben kabos gyula, máty gerő, gombaszögi ella, rátkai márton, bajor gizi, csortos gyula, a latabár-testvérek alakját idézik fel az egykori pályatársak, barátok, no meg természetesen híres filmjeik részletel.

„ fiatal írók a képernyőn„ címmel a televízió sorozatban mutatja be a groteszk látásmódu pályakezdő tollforgatókat. a könnyűzene rovatban többek között sorozatot indítanak a polbeat műfajról, s nyilvános beat-koncerteket terveznek. bogáti péter szerkesztésében hatrészes, 20-25 perces filmszkeccs sorozat indul milike és dilike címmel. újtipusu esztrádműsor kerül vasárnap délutánonként a televízió műsorára, elsősorban a falusi nézőknek címezve./mti/

-. -

bb 7. „ terített asztal„ a balatoni hal - ivadékoknak

vid kz bh hgy

1974. január 30.

a tihanyi biológiai kutató intézet hidrobiológiai osztályának munkatársai a téli időszakban a balatonban élő apró, többnyire szabad szemmel nem is látható élőlényeket vizsgálták. arra kerestek választ hogyan élnek a jég alatt a baktériumok és az ezekkel táplálkozó egyéb apró, lebegő állatok. mint megállapították, a tó vize a jég alatt kristálytiszta, leülepedik. mindez a - a víz alacsony hőmérsékletén kívül is - eltérő, de kifejezetten kedvező körülményeket teremt az élővilágnak. a jégtakaró alatt a rendkívül fontos, az emberre nem káros baktériumok, sokkal nagyobb arányban élnek a balatonban, mint más tavakban. a kutatók megállapításai szerint éppen ez a téli biológiai intenzitás - a balaton egyik sajátossága. a nagy számban tenyésztő hasznos baktériumok a tavasszal „ terített asztal„ kínálnak a halivadékoknak. a többi között ez a magyarázata annak, hogy a balaton halállománya - a part nagyrányu beépítettsége és számos külső tényező ellenére is - viszonylag szépen fejlődik./mti/

-. -
- 8 -

bb 8. főiskolára, diákszállóba visszatérő tolvaj - két évi és négy hónapi szabadságvesztés

i bc pá hi bh la

1974 . január 30.

nagy gyula 26 éves kékedí lakos budapesten tartózkodva egy este bement a testnevelési főiskola egyik csarnokának öltözőhelyiségébe, ahonnan ellopott egy karórát, majd a keleti pályaudvar környékén ismeretlen személynek eladta. az eredményes vállalkozáson felbuzdulva pár nap múlva ismét beosont a főiskolán egy öltözőbe, s éppen a fogasonlévő ruhák között keresgált, amikor egy tanár lépett a helyiségbe. nagynak ezutal semmit sem sikerült elemelnie, ellenben levezették a kapuügyeletre, ahol felírták az adatait. ezt követően a fővárosból vidéki lakására költözött. onnan azonban többször felutazott a fővárosba, ahol csavargott, s vagyon elleni újabb bűncselekményeket követett el. például két alkalommal is behatolt a rákóczi ut 5. számú diákszálló szobájába, onnan magnetofont, fényképezőgépet, táskarádiót és filmfelvevőgépet vitt el. másnap amikor a garaj téri piacon a filmfelvevőgépet értékesíteni próbálta leleplezték.

a 11., xi.-xii. kerületi bíróság nagy gyulát lopásért és közveszélyes munkakerülésért két évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

-. -

- 9 -

bb 9. az idén tizenhét százalékkal nő a magyar-ndk árucsereforgalom - tovább bővül a gyártásszakosítás és a kooperáció a két ország között

i ni/gg um sl hgy

1974. január 30.

a külkereskedelmi minisztériumban a közelmúltban felmérték Magyarország és az ndk gazdasági együttműködésének alakulását, beleértve a szakosítás és a vállalatok közötti termelési kooperáció eredményeit és kilátásait is. a szovjetunió után ugyanis az ndk hazánk második legfontosabb külkereskedelmi partnere, a két ország áruforgalma rendkívül dinamikusan fejlődik, s még sok a kihasználatlan lehetőség. 1974-ben az áruforgalom 17 százalékkal lesz nagyobb a tavalyinál és megközelíti a 700 millió rubelt.

a külkereskedelmi minisztérium megítélése szerint az együttműködés fejlesztésének fontos eszköze a szakosítás és a termelési kooperáció. jelenleg 12 jelentősebb termékcsoport gyártásában működnek együtt magyar és ndk-beli vállalatok. a folyamatban lévő tárgyalások pedig arra utalnak, hogy a szakosítás gyorsuló ütemben bontakozik ki. az együttműködés különösen a műszeriparban, az elektronikai és elektrotechnikai iparban jelentős, ami összefügg a szocialista országok egységes számítógép-rendszerének létrehozásával. a kooperáció alapján eljutnak az ndk-ba a videoton r-10-es kis számítógépei, míg Magyarország ndk gyártmányú számítógépeket vásárol.

a külkereskedelmi minisztérium felmérése szerint több mint száz együttműködésről folytatnak eszmecserét az illetékesek. ezeknek több mint fele hazánk könnyűiparának rekonstrukciójához kapcsolódik. más szakosodások alapján az ndk bőr és cipőipari berendezéseket, nyomdaipari gépeket, Magyarország a többi között konfekcióipari gépeket szállít majd partnerének. hazánk tervezési és szerelési tevékenységgel is részt vesz az ndk több fontos beruházásának kivitelezésében.

az 1974. évi árucsereforgalmi egyezmény értelmében különösen növekszik a termékcsere a gépipar területén. jelentősek a magyar exportban az ikarus autóbuszok, a különleges tehergépkocsik, energetikai berendezések, szerszámgépek, mezőgazdasági gépek, híradástechnikai felszerelések, laboratóriumi és méréstechnikai cikkek, elektromotorok, elektronikai és elektrotechnikai gyártmányok, gyógyszert, búzát, gyümölcsöt, bort is szállít hazánk, és külön említést érdemel alumínium- és timföld exportunk.

/folyt.köv./

- 10 -

8.10/um

g³⁰g

bb 9./ az idén tizenhét ....folyt./um

az ndk szállít hazánkban mezőgazdasági gépeket, közúti járműveket, textilipari gépeket, szerszámgépeket, építő-és utépítő berendezéseket, elektronikai és elektrotechnikai készítményeket, nyomdaipari berendezéseket, élelmiszeripari gépeket. jelentősek ndk importunkban a tudományos műszerek, emelő és szállító berendezések, továbbá olyan fontos anyagok, mint a barnaszén, a brikett, a káli műtrágya és a vegyipari termékek.

a két ország külkereskedelmében egyre bővül a fogyasztási cikkek kölcsönös szállítása. egyre több magnetofon, televíziós készülék, gáztűzhely, cipő, pamutszövet és játékaru öregbiti a magyar ipar hírnevét az ndk-ban. az ellentétként az ndk-ból érkező wartburg és trabant személygépkocsik, textilák, háztartási készülékek, üveg- és kerámiaipari gyártmányok, varrógépek és játékok régóta kedveltek hazánkban. /mti/

bb 10. hasznosítják a mellékterméket

vid/um k z hgy

1974. január 30.

a répcelaki sajtgyárban naponta mintegy 80 ezer liter savó marad fenn melléktermékként. a hasznosítására a phylaxia oltóanyag és tápszertermelő vállalatnál társult az üzem. közös költségen létrehozott egy olyan porító, tápszergyártó üzem, amely évente négyezer tonna phylak tápszert, 320 tonna savóport és 1600 tonna sovány tejport gyárt majd. az új üzem beruházási költsége mintegy 80 millió forint lesz. előreláthatóan a negyedik negyedévben kezdi meg a termelést. /mti/

bb 11. gépesítették a gyümölcskertészet egyik fontos munkafolyamatát

vid/um k á hgy

1974. január 30.

a badacsonyi állami gazdaság alsótekeresi telepén újabb géppel takarítják be a földtöltéses anyatelepről az alma és birs bujtványokat. az alma és birs alanyok vegetatív szaporításának hagyományos módszere szerint a bakhátaiba telepített alanytővek gyökereket kézi erővel vágták le. fokozta a munkaidőigényességet, hogy a bakhátaik aljába elhelyezkedő töveket előzőleg kézi kapával kellett kibontani.

/folyt.köv./

- 11 -

8.15/um

a³⁰g

bb 11./ gépesítették ...folyt./um

a badacsonyi állami gazdaság új módszere szerint traktor-
ra szerelt ekéfejjel a bakhát egyik felét lebontják, majd víz-
szintesen forgó körfűrész a talaj magasságában elvágja a fia-
tal gyökeres csemetéket. ezután csak össze kell gyűjten a bujt-
ványokat, a gép betakarítás eredményeként az anyatöveket káros-
dás nem éri, így azok a következő évben újra hajthatnak.

ebben az évben mintegy 500 000 alma és birs bujtványt ta-
karítanak be ezzel a módszerrel az alsótekeresi anyatelepről.
/mti/

bb 12. jó útemben épül a győri színház - kapcsolódik a belváros
rekonstrukciójához

vid/um ká hgy

1974. január 30.

a győri kisleány színház társulata igen kedvezőtlen tech-
nikai és elhelyezési körülmények között működik. először 1948-
ban került érdemben szóba, hogy új színházat kellene építeni,
az anyagok hiánya azonban mindeközben késztette a terv meg-
valósítását. most végre felépül az új győri színház. a munkát a
téli napokban is nagy útemben folytatják, s az épület az év vé-
gig tető alá kerül.

az új győri színház építése mintegy 200 millió forintba
kerül, s az jó példája az összefogásnak. a pénzt a városi, a me-
gyei tanács és országos szervek adják össze, míg a tervezés és a
kivittelezés nemzetközi összefogás eredménye. a színházi technol-
ógia osztrák tervek és kivitelezés alapján készül, a tetőszer-
kezet terveit csehszlovák tervezők készítették és a munkákat
pozsonyi cég vállalta. a generálkivitelező a győr megyei épi-
tőipari vállalat és az objektum egyéb tervei is győri készül-
nek

/folyt.köv./

8.20/um

glog

- 12 -

bb 12./ jó útemben ...folyt./um

az új győri színház avatására, bár az építők gyorsan
haladnak, csak a következő tervidőszakban kerül sor. a belső
munkák ugyanis hosszabb időt vesznek igénybe, a színház egy
volt lakóhelyén, tágas téren, a történelmi belvároshoz kap-
csolódva épül meg. egyidejűleg rendezik a környéket. a város-
képbe nem illő épületeket lebontják és helyükbe több mint 500 la-
kásos lakónegyed építenek. /mti/

bb 13. délszláv nemzetiségi klubot alakítanak pécsen

vid/um ká hgy

1974. január 30.

pécsen, az ország legnagyobb délszláv lakta területének köz-
pontjában, nemzetiségi klubot nyitnak. a klub létrehozásának gon-
dolata a baranyai falvakban lakó horvátok, bosnyákok, szerbek
közében született, megvalósítását pedig délszláv termelőszövet-
kezetek vállalták. a drávasztári dráva gyöngye, a felsőszentmár-
toni zrínyi miklós, a szalántai hunyadi jános írás közösen rende-
zi be és tartja fenn majd az intézményt. létrehozásához tár-
sadalmi munkát ajánlottak fel a pécs-környéki délszlávok. a nem-
zetiségi klub elsőrendű feladata az anyanyelv ápolása lesz. a
baranyai délszlávoknak nyolc nyelvi csoportja létezik baranya te-
rületén, mindegyik más-más nyelvjárással beszél. a pécsi klub
alkalmat nyújt számukra az irodalmi szerb-horvát nyelv megisme-
résére és gyakorlására. a délszláv népművészet hagyományainak meg-
mentése és erősítése végett folklór programja is lesz a klubnak.
közös éneklést, tánc- és zenetanulást szerveznek, elsősorban a fia-
talok számára. az intézményt múzeum-jellegűen rendezik be: fa-
lakra kerülnek a színpompás délszláv népviselet egyes darabjai,
kiállítanak szötteket és kerámiákat, valamint egyéb népművésze-
ti tárgyakat. a klub könyvtára szerb-horvát nyelvű könyveket
kölcsonöz majd. /mti/

8.25/um

glog

- 13 -

bb 14. a dunától nyugatra enyhe, a dunától keletre hűvösebb az idő

i sz/tm-ju -cz

174. január 30.

a duna szinte választóvonal hazánk időjárásában. míg a keleti, délkeleti megyékben éjszaka és szerdára virradóra felhőtlen volt az égbolt, általában szélcsend uralkodott, s a hőmérséklet is ennek megfelelően alakult, - minusz 1-4 fokig hűlt le a levegő, - addig az ország más részei fölött összefüggő felhőzet alakult ki, amely megakadályozta a lehülést. ezeken a helyeken általában fagypont fölötti hőmérsékleti értékeket mértek.

igy szerdán a reggeli, kora délelőtti órákban sopronban plusz 1, győrben plusz 2, keszthelyen plusz 2, pécsen plusz 1 fokot mértek. ugyanakkor a duna vonalától keletre a tiszántúlon, például szegeden minusz 1, kecskeméten minusz 3, miskolcon minusz 1, a kékestetőn minusz 3 / a hóréteg vastagsága 15 centiméter/, békéscsabán és nyíregyházán egyaránt minusz 5 és debrecenben minusz 3 fokra süllyedt a hőmérő higanyszála. több helyről, így miskolcra, hatvanbóli, szerencséből, nyíregyházáról és néhány nyugat-magyarországi városból sűrű ködösséget is jelentettek. ezért a vasuti forgalom is valamelyest lelassult ezeken a helyeken és a szerelvények 10-25 percet késnek.

egyébként, hogy éppen az ország délkeleti részein szakadozott fel a felhőzet, annak oka az, hogy a keleti -kárpátokon keresztül az alsóbb légrétegekben néhány fokkal hűvösebb levegő áramlik a kárpát-medence déli, délkeleti részeibe. ez a hidegebb, szárazabb levegő feloszlatta a felhőzetet.

a meteorológiai intézet előrejelzése szerint lényeges változás még mindig nem várható hazánk időjárásában. általában változóan felhős, sok helyütt ködös időre kell számítani, déli, délkeleti szél kíséretében. a legmagasabb nappali hőmérséklet továbbra is plusz 4-plusz 9 fok között lesz. /mti/

bb 15. vadászpuskával lelőtte

tm-ju -cz

1974. január 30.

bács-kiskun megyében apró adorfán 46 éves büntetett előéletű egyéni gazda, kéleshalmi lakásán italozás közben egy házilag készített vadászfegyverrel agyonlőtte a nála rokonlátogatáson lévő jass vilmos 48 éves alkalmi munkást. a megyei rendőrfőkapitányság apró adorfánt előzetes letartóztatásba helyezte és börtető eljárást indított ellene. /mti/

9.45/ju

1100g

bb 16. rendőrségi hírek

-ju -cz

1974. január 30.

debrecen belterületén török jános 78 éves nyugdíjas, szabálytalan helyen ment át az uttesten és elütötte egy villamos. a gyalogos olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

kál és füzesabony vasútállomás között a budapest-miskolc között közlekedő gyorsvonaton nyilas miklós 58 éves máv dolgozó, andornaktályi lakos az ajtónak támaszkodott, amely kinyílt, nyilas miklós a vonatból kizuhant, és a helyszínen meghalt. /mti/

f e l h a s z n á l h a t ó: 18 óra után!

bb 17. községi kiállítás-sorozat csongrádban - fontos sándor festőművész tárlata csanyteleken

vid-ju -cz

1974. január 30.

csongrádban „megyénk képzőművészete”, címmel kiállítás sorozatot rendeznek azzal a céllal, hogy a városoktól távol lakókhöz is elvigyék a képzőművészetet. e sorozat keretében szerdán este a csanyteleki művelődési házban nyílt meg fontos sándor szegedi festőművész tárlata. az alkotások zöme alföldi tájakat, tanyákat és ott dolgozó emberéket ábrázol. /mti/

bb 18. állásfoglalások a lakásügyi jogszabályok egységes értelmezésére és gyakorlatára

i sb/gg-ju -cz

1974. január 30.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium lakás- és kommunálisügyi főosztálya rendszeresen figyelemmel kíséri a lakásügyi jogszabályok végrehajtását, érvényesítését. a felvetődött kérdésekkel kapcsolatban állásfoglalásokat ad ki a különböző jogszabályok egységes értelmezésére és gyakorlatára.

/ folyt. köv. /

10.20/ju

- 15 -

1100g

a minisztérium hivatalos közlönyének, az építésügyi értesítőnek legutóbbi számában ismét több fontos állásfoglalásban adott egyértelmű tájékoztatást a jogszabályok egységes végrehajtása érdekében.

a tanácsi bérlakásokat és a tanácsi értékesítésű lakásokat kérő személyek igényjogosultságának megállapításánál az a kérdés vetődött fel, hogy a jövedelmi viszonyok vizsgálatánál figyelembe vegyék-e a gyermektartási díjat. az állásfoglalás kimondja, hogy ez a díj rendszeres pénzbeni szolgáltatás, amely növeli, vagy csökkenti a jövedelmet. ezért a kapott gyermektartási díjat, pedig csökkentő tényezőként indokolt figyelembe venni. ha kétség merül fel az iránt, hogy a gyermektartási díj tényleges összege a bíróság által megállapított, vagy a felek által kötött megállapodásban meghatározottnál alacsonyabb, vagy magasabb, akkor - a tények tisztázása során - a bizonyítás eredményének megfelelő összeget kell tekintetbe venni.

Ugye, az érdekelte kemény által fizetett gyermektartási díjat
a szociálpolitikai kedvezmények megadásánál az a kérdés merült fel, hogy vajon a bérlő jogosult-e akkor is e kedvezményekre, hogyha gyermeke állami gondozás alatt áll, állami nevelőotthonban folytat tanulmányokat. az állásfoglalás utal arra, hogy a kiskorú gyermeket anyagi, erkölcsi, vagy egészségi okból lehet állami gondozásba venni. anyagi és egészségi okból akkor, ha a szülőnek nincs lakása, vagy a meglévő otthon egészségtelen, és veszélyezteteti a kiskorú testi és szellemi fejlődését. ugyanakkor fontos társadalmi cél, hogy a kiskorú gyermek lehetőség szerint családi körben nevelkedjen és az állami gondozás véget érjen akkor, ha annak alapvető okai - tehát a rossz lakásvizonyok - megszűntek. ennek megfelelően a bérlő által eltartottnak minősül a kiskorú gyermek - s így a szociálpolitikai kedvezmények megadásánál figyelembe vehető - akkor, ha az állami gondozásba vétel a szülők rossz lakásvizonya miatt történt és a gyermek után gondozási díjat is fizetnek, majd lakáskültetés esetén a szülők intézkednek a gyermek állami gondozásának megszüntetéséről. ilyen esetben az igénylő jövedelmi viszonyainak vizsgálatánál a gondozási díjat természetesen nem lehet csökkentésként beszámítani.

több állásfoglalás érinti a lakáshasználatbavételi díj fizetésének jogszabályait. előfordult, hogy egyes lakásügyi hatóságok lakáshasználatbavételi díj, illetve díjkülönbözet megfizetésére köteleztek olyan bérlőt, akinek tanácsi bérlakását a bérbeadó átalakította, s korszerűsítéssel növelte a szobák számát, a lakás komfortját, anélkül, hogy a lakásbérlői jogviszony megszünt volna. az érvényes jogszabályok kimondják, hogy a bérlői jogviszony akkor sem szűnik meg, hogyha az átalakítás, korszerűsítés miatt a bérlőnek átmenetileg ki kell üríteni a lakást és máshová költözni. a bérlő jogosult arra, hogy a munkálatok befejezése után újabb kiutaló határozat kiadása nélkül ismét visszatérjen és használja korszerűsített lakását.

/ folyt. köv./

10.40/ju

- 16 -

1120g

minthogy kiutaló határozat kiadására nem kerül sor, arra sem lehet kötelezni a bérlőt, hogy a korszerűsítés következtében nagyobb szobaszámu, vagy magasabb komfort-fokozatu otthonának elfoglalásakor lakáshasználatba vételi díjat, vagy díjkülönbözetet fizessen.

több helyen problémát okozott az a kérdés is, hogyha a bérlő halála esetén a vele együtt lakó jogosultak bérlőtársaként kívánnak továbbra is ott maradni a lakásban, de közülük egyesek egy évnél hosszabb, mások pedig ennél rövidebb ideje laknak ott, akkor hogyan fizessék a lakáshasználatba vételi díjat. a kiadott korábbi rendelkezés ugyanis azt meghatározza, hogy aki az elhunyt bérlővel egy évnél rövidebb ideig lakott a lakásban, köteles lakáshasználatba vételi díjat fizetni, de arra nincs utalás, hogy a bérlőtársak között fel lehet-e osztani ezt a kötelezettséget. az állásfoglalás szerint az a rendelkezést kell irányadónak tekinteni, amely szerint a bérlőtársak jogai és kötelezettségei egyenlők, s a lakással csak együttesen rendelkezhetnek. ebből következik az is, hogyha az egyik bérlőtárs mentes a lakáshasználatba vételi díj megfizetése alól, akkor ez a mentesség a többi bérlőtársra is kiterjed.

fontos állásfoglalás tisztázza azt is, hogyha a bérlőt végrehajtási eljárás során költöztetik be a számára kijelölt tanácsi bérlakásba, akkor a lakáshasználatba vételi díj előzetes megfizetésének megtagadása nem akadályozza végrehajtási eljárás lefolytatásának. a lakásban jogcím nélkül lakó személy nem vállalja önként a kiutalt másik lakás lakáshasználatba vételi díjának előzetes megfizetését. ezt a kötelezettségét ugyanis a lakáskiutaló határozatban kell megállapítani és annak behajtásáról az érvényes jogszabályok szerint gondoskodni.

felvetődött az a kérdés is, hogy mikor évül el a lakáshasználatba vételi díj megállapításának joga. az állásfoglalás szerint az adóigazgatási eljárás általános szabályait kell figyelembe venni, s így a lakáshasználatba vételi díjra vonatkozó határozat módosítására a határozat végrehajtásától eltelt egy éven belül lehetőség nyílik. ennél jóval hosszabb időszakon, öt éven belül lehet azonban intézkedni még a határozat kijavításáról, vagy kiegészítéséről.

. /mti/

személynek kiköltöztetését, a törvényességnek megfelelő állapot helyreállítását ugyanis nyomós közérdek

10.50/ju

indokolja. A kiköltöztetésnek tehát nem lehet akadálya az, hogy a lakásban jogcím nélkül lakó

1140g

bb 19. budapesti közlekedési balesetek

gk-ju -cz

1974. január 30.

varga jános 22 éves gépkocsivezető, személygépkocsival a xiii. kerületben a váci ut és a bulcsú utca kereszteződésében levő kijelölt gyalogátkelőhelyen elütötte murai lászló 34 éves esztergályost. murait a mentők súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. varga jános ellen eljárás indult.

a viii. kerületben a baross utca és a beniczky utca kereszteződésében kilin zoltán 17 éves villanyszerelő, motorke-
rékpárral szabálytalanul előzött és összeütközött egy személy-
gépkocsival. kilin zoltán könnyű sérülést szenvedett, míg uta-
sát, jeles andrea 17 éves tanulót, súlyos, de nem életveszélyes
sérüléssel szállították a mentők kórházba.

banyák elemér 45 éves segéd munkás, a ix. kerület szamuely
utca és kinizsi utca kereszteződésében szabálytalan helyen,
haladt át az uttesten és egy személygépkocsi elütötte. súlyos,
de nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kór-
házba. /mti/

--

bb 20. kitüntetés

tm-ju -cz

1974. január 30.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. károlyi istvánnak,
az országos bőr-, nemikórtani intézet igazgatóhelyettesének
nyugállományba vonulása alkalmából kiemelkedő szakmai munkája
elismeréséül a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adó-
mányozta. a kitüntetést dr. szabó zoltán egészségügyi minisz-
ter adta át. /mti/

--

10.55/ju

- 18 -

1159

bb 21. ötvenhárom millió forint műemlékvédelemre fejér megyé-
ben - a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

vid/um k á cz

1974. január 30.

fejér megyében 280 műemléket, illetve műemlék jellegű épü-
letet tartanak nyilván, amelyek zöme a 18-19. századi barokk
és klasszicista építőművészet terméke. 1971-ben felmérték a
megye műemléki védettség alatt álló építményeit és gondoskod-
tak a helyreállításról, illetve a hasznosításról. 1970-1973 kö-
zött 28 objektum, köztük székesfehérvár történelmi városmagjának
tatarozását fejezték be, illetve kezdtek meg és a munkálatokra
összesen 53 millió forintot fordítottak, nagyrészt tanácsi for-
rásból. a fejér megyei tanács végrehajtó bizottságának szerdai
ülésén a műemlékvédelem helyzetéről és feladatairól szóló jelen-
tést vitatták meg és megállapították, hogy elsősorban a 88 egyhá-
zi műemlék, valamint a megyében található 26 kastély állag-
megóvása igényel hathatós támogatást.

a feladatok koordinálására megalakítják a fejér megyei ta-
nács mellett működő megyei műemléki albizottságot, és intézkedést
tesznek a megye legértékesebb három kastélyának: a lovasberényi
cziráky, a kálózi zichy és az ercsi wimpfen-kastély hasznosításá-
ra. emellett folytatják székesfehérvár történelmi városmagjának
felújítását. ennek során helyreállítják és 1974-ben megnyitják
a „fekete sas”, patikát, felállítják a maulbertsch-émlék-
kutát, a festő születésének 250. évfordulója alkalmából. /mti/

--

bb 23. ujitó pedagógusok tanácskozása nyiregyházaán

vid/um k á hmcz

1974. január 20.

nemcsak a gazdasági élet, de az oktatás területén is lehe-
tőség nyílik az ujitásokra. ezt bizonyítja, hogy szabolcs megye ál-
talános iskoláiban csupán az utóbbi években mintegy 60 uji-
tást nyújtottak be a nevelők.

az ujitó mozgalom 25. évfordulója alkalmából szabolcs-szat-
már megye ujitó pedagógusai tanácskoztak szerdán nyiregyházaán az
eddiggi eredményekről és további feladatokról. a mozgalom fellen-
dítése érdekében javasolták: a szemléltető eszközök készítése
mellett terjesszék ki az ujitási tevékenységet az oktató-nevelő mun-
ka módszereinek tökéletesítésére. a legjobbak fokozottabb anya-
gi elismerésére ujitási alapot hoztak létre. /mti/

--

11.03/um

- 19 -

1159

bb 22. megkezdődött a felsőoktatási intézmények vezetőinek országos tanácskozása

t sz6/gg um cz.

1974. január 30.

a budapesti műszaki egyetem központi épületében szardán megkezdődött a felsőoktatási intézmények vezetőinek háromnapos országos tanácskozása. a konferencia dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes elnökletével vizsgálta a felsőoktatás időszerű kérdéseit, s a hazai intézmények vezetői - rektorai, főigazgatói, párttitkárai, dékánjai - mellett részt vett a munkában a tudományos, társadalmi és politikai élet több vezetője közöttük dr. voksán józsef, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára.

kanczler gyula, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője ismertette a minisztérium egyetemi és főiskolai főosztályának irányítása alá tartozó felsőoktatási intézmények oktatáspolitikai távlati fejlesztési tervét. az így megfogalmazott prognózis időpontját a 80-as - 90-es években jelölték meg, s mintegy 15-20 esztendőre előre kísérelték meg felvázolni a változó körülményeket és igényeket.

a referátum hangsúlyozta: a gazdasági irányítás és ellenőrzés funkcióját részben, vagy az adott folyamat egészében mindinkább az automatikák veszik át a jelzett időszakban. annak ellenére, hogy az automatizálás ma még a technikailag élenjáró országokban is a munkahelyeknek igen kis részét érinti, az elkövetkezendő 10-20 esztendőben nálunk is gyors elterjedésre kell számítani. szélesedik a tudományos kutató tevékenység, jelentős változások várhatók a felhasznált anyagok, illetve a népgazdaság anyagbázisa vonatkozásában. növekszik az alkalmazott tudományok szerepe és a társadalomtudományok jelentős része még inkább alkalmazott tudománnyá válik. az életszínvonal további emelkedése gyorsan növeli az oktatás és egészségügy, az államigazgatás, a közlekedés, a kereskedelem és az úgynevezett szolgáltatás jellegű ágazatok szerepét a társadalmi-gazdasági fejlődésben.

/folyt.köv./

- 20 -

11.10/um

1200g

bb 22./ megkezdődött ...folyt./um

az új követelményeknek megfelelően a középfokú oktatás egyre általánosabbá válik és jelentős mértékben meggyorsul a felsőfokú képzés fejlődése. a tudományok rohamos fejlődése igényli, hogy az alapképzésben megszerzett ismereteket - azok gyors elavulása miatt - rendszeresen felújítsák, állandóan bővítsék. a nyolcvanas években az iskolából kilépő fiatalok mintegy 35-40 százaléka szellemi munkásként, 33-36 százaléka szakmunkásként, 22-28 százaléka betanított munkásként kezdi meg élethivatását. a nyolcvanas évek közepére a mai értelemben vett szellemi dolgozók aránya a jelenlegi mintegy 21 százalékról 26-28 százalékra emelkedik.

az állami oktatásnak tehát minden szinten fel kell készülnie a feladatok megoldására, amelyeket a következő 15-20 esztendő követelményei támasztanak. döntő fontosságú a helyes képzési arányok kialakítása, a tananyagok jó megválasztása. egész oktatási rendszerünk fejlődésének sarkalatos kérdése a pedagógusképzés. annak érdekében, hogy a sokoldaluan képzett szocialista ember nevelése, a szakemberképzés és továbbképzés megvalósuljon, alapvetően fontos: milyen módon képzik a jövő pedagógusait. a felsőoktatás fejlesztésének egyedül járható útja az oktatás intenzitásának növelése, az idővel való takarékoskodás. az oktatás intenzitásának növelését szolgálja, ha a tudományok jelenlegi fejlődési tendenciáiról a szakemberek néhány fontos következtetést mielőbb levonnának az oktatás tartalmára és szerkezetére vonatkozóan. az egyetemeken és a főiskolákon ugyanis ma az oktatás, a tananyag egymástól többnyire szigoruan elhatárolt, zárt rendszerekben történik. ez a tudomány egy korábbi korszakának állapotát tükrözi, azt a korszakot, amikor a tudományos haladás fő jellegzetessége és egyben ösztönzője az oktatáskutatás tárgya szerinti munkamegosztás volt. ma a differenciáló tényezők megléte mellett az integráló - egyesítő - és általánosító tényezők erősödnek minden tudományban. ennek a folyamatnak megfelelően érvényesülnie kell a tananyag szerkezetében, a felsőoktatási intézmények szervezeti felépítésében, az intézményhálózat szerkezetében egyaránt.

a referátumot követően a szakemberek szekciókban vitatták meg a távlati fejlesztés elképzeléseit. /mti/

- 20 -

- 21 -

11.15/um

1200g

bb.24. munkásvédelmi vizsgálatok kezdődtek 20 somogyi Üzemben

vid/ká-ju -cz

1974. január 30.

husz Üzemben indított vizsgálatot a szakszervezetek somogy megyei tanácsának munkásvédelmi csoportja - aktívák bevonásával. Jóllehet a megyében az elmúlt évben mintegy 180-al csökkent a három napon túl gyógyuló sérülést okozó balesetek száma, az Üzemekben még mindig gyakori a munkavédelmi hiányosság. a vizsgálatnak éppen az a célja, hogy feltárja a hibákat, s alapul szolgáljon további intézkedésekhez. választ igyekeznek keresni arra kérdésre, hogyan él a munkahelyi szakszervezet az öt megillető jogokkal, hogyan vonják be a dolgozókat a munkavédelembe, mi történik a munkások ilyen jellegű javaslataival.

a vizsgált 20 Üzem között van régi, továbbá néhány éve létesült és egészen fiatal is. /mti/

--

bb 25. szaunafürdő épül a diósgyőri strandon

vid/kz-ju -cz

1974. január 30.

finnországi testvérvárosa, - tampere - szűna-fürdő be-
rendezést ajándékozott miskolcnak. ezzel rendezik be a diósgyőri vár szomszédságában lévő strandterületén a város első szaunáját. az építést szerdán megkezdték. a gőzfürdőt két faházban, a hidegvizes medencét a szomszédos hegyoldalon lévő természetes barlangüregben alakítják ki. a sziklaüreg előkészítését a Lyukói bányászati vállalat egyik vágó-brigádja ugyancsak megkezdte. a tavaly végzett ásatások szerint a barlangban több mint ötezer éve ősember lakott. megtalálták eszközkészítő ,, műhelynek,, a maradványait is. az őskori ,, lakás ,, helyén a jelenkor emberének felfrissítésére szolgáló fürdő a tervek szerint a nyári idegenforgalmi szezonra elkészül. /mti/

--

bb 26. céltudatosabb tervezéssel és előkészítéssel ösztönzik az ujitómozgalmat - a vízügyi ágazat ujitóinak tanácskozása

t sb/gg-ju -cz

1974. január 30.

a vízügyi ágazat több mint 200 küldötte tartott szerdán ujitói tanácskozást a medosz kongresszusi termében. mérleget vontak a mozgalom negyedszázados tapasztalatairól és a fejlesztés újabb lehetőségeit tárták fel.

/ folyt. köv./

12.20/ju

- 22 -

13⁰⁵g

bb 26. / céltudatosabb ... 1. folyt./-ju

a fejlődés meggyorsítását indokolja, hogy az ágazatban az ujitási mozgalom, amely negyedszázad alatt 850 millió forint értékű népgazdasági hasznot eredményezett, az utóbbi időszakban megtorpant, s így sok értékes alkotói kezdeményezés, ötlet megveszendőbe.

Micsuch László, a medosz főtítkárhelyettese megnyitó beszédében azt szorgalmazta, hogy a szakszervezeti testületek a szocialista brigádokra támaszkodva adjanak több társadalmi ösztönzést az ujitóknak. Vincze József, az országos vízügyi hivatal elnökhelyettese vitaindító előadásában rámutatott arra, hogy néhány vállalat lemondott az ujitók alkotói kezdeményezésének tudatos irányításáról, elmulasztotta, hogy kellő tájékoztatással felhívja a figyelmet azokra a központi feladatokra, amelyeknek megoldásával az ujitók nagyban hozzájárulhatnak a vállalatok műszaki fejlesztési céljainak megvalósításához. a céltudatosság érvényesítésével, tehát a fontos műszaki fejlesztési célokkal összhangolt ujitási feladattervek kidolgozásával és széleskörű ismertetésével kell megteremtteni az alkotói gondolatok koncentrációjának feltételeit. a jó ötletek eszmei díjazásában is a korábbinál nagyobb anyagi ösztönzéssel kell serkenteni az ujitókat a központi feladatok megoldására.

a mozgalom irányításának, tervszerűségének fejlesztésén túl nagyobb támogatást kell adni az ujitások kidolgozásának, véleményezésének meggyorsításához, a jelentős hasznot eredményező ujitások széleskörű megvalósításához.

az országos vízügyi hivatal is számos intézkedéssel segíti a mozgalom fejlesztését. a szakszervezettel közösen a vízügyi ágazatban országos ujitási verseny meghirdetésével, s a legjobbak jutalmazásával ad ösztönzést a mozgalom kibontakoztatására. a mozgalom kiszélesítését segíti azzal, hogy kidolgozza azokat a szabályokat, amelyek alapján az országban mind nagyobb számban működő vizgazdálkodási társulatok szakemberei, dolgozói is a korábbinál egyszerűbben bekapcsolódhatnak az ujitási mozgalomba. ugyanakkor szorgalmazza és támogatja, hogy az ágazat minél több vállalatánál, szervezeténél hozzájáruljon az ujitók és a szocialista brigádok alkotói kezdeményezését segítő klubokhoz.

a mozgalom fejlesztésére, az ujitási rendeletek néhány jogszabályának korszerűsítésére sok javaslatot tettek a tanácskozás résztvevői, s ezeket az ötleteket továbbítják a találmányi hivatalhoz. /mti/

--

12.30/ju

- 23 -

13¹⁰g

bb 27. a munkások és az ifjúság művelődésének nyugat-magyarországi központja lesz a nádasd-vár

vid-ju -cz

1974. január 30.

a munkások és az ifjúság művelődésének új nyugat-magyarországi bázisa lesz a sárvári nádasd-vár - jelentették be szerdán a sárvári városi tanács ülésén. a 16. századi későreneszánsz épület helyreállítását meggyorsítják, s az ötödik ötéves tervben teljesen átadják új rendeltetésének. jelenleg tizenöt millió forint áll rendelkezésre a felújításra, s ebből három millió forintot a győri magyar vagon és gépgyár adott, hogy két sárvári gyáregysége dolgozóinak megfelelő művelődési lehetőséget teremtsen. a teljes felújításhoz szükséges további 15 millió forintot ugyancsak kooperációval, több szerv összefogásával teremtik elő.

az erődben városi művelődési házat, több klubot, 80.000 kötetes városi és járási könyvtárat, muzeumot, továbbá reprezentatív házasságkötő-névadó termet alakítanak ki. a pincében az erdei termék vállalat ajándéktárgyakat és hűsítő italt áruló üzletet nyit.

a városi tanács külön programot hagyott jóvá a munkások és az ifjúság művelődésének továbbfejlesztésére. eszerint nem várják meg a teljes helyreállítást, hanem egy-egy épületszárny elkészülése után nyomban megnyitják a benne lévő közművelődési intézményt. /mti/

..-

bb 28. 180 milliót költöttek két év alatt a győr megyei husipari üzemek korszerűsítésére

vid/kz-ju -cz

1974. január 30.

az utóbbi két évben 180 millió forintot költött üzemeknek korszerűsítésére a győr-sopron megyei husipari vállalat. napi sertésvágási kapacitását több mint 10 ezerre növelte, győrt pedig felszerelte az ország egyik legkorszerűbb zsirgyárát. az utóbbiban nem a hagyományos sütéssel, hanem úgynevezett vizes eljárással készítik a zsírt.

/ folyt. köv. /

12.40/ju

- 24 -

B¹⁰g

bb 28. / 180 milliót költöttek ... 1. folyt./-ju

különösen sokat - 110 millió forintot - költött a vállalat kapuvári husgyárának a fejlesztésére, s ugyanott jelenleg is egy újabb 66 millió forintos beruházás van folyamatban. a kapuvári gyár fő terméke - a dobozott sonka és lapocka - keresett cikk a tőkés piacon. a termelés fejlesztését szolgáló beruházások mellett, mint a vállalat központjában szerdán megtartott műszaki konferencián rámutattak, sokat áldoztak szociális célokra is. a dolgozók például 4 forint 40 filléres térítés ellenében nemcsak izletes ebédet, hanem bőséges reggelit is kapnak. /mti/

..-

bb 29. ^{uj} ötszáz személyes öltöző és fürdő a hollóházai porcelángyárban

vid/kz-ju -cz

1974. január 30.

elkészült a hollóházai porcelángyár új ötszáz személyes öltözője, fürdője. a fekete-fehér rendszerű szociális létesítményt február elején adják át a rendeltetésének. /mti/

..-

bb 30. 1974 első új lakásai borsodban

vid/kz-ju -cz

1974. január 30.

a borsod megyei állami építőipari vállalat dolgozóinak az idén -miskolcon, ózdon, kazincbarcikán és leninvárosban - háromezeröttszáz lakást kell elkészíteniük. az enyhe időjárást jól kihasználva az eredeti tervekhez képest sikerült meggyorsítani a munka ütemét, s így szerdán a miskolci összekötő városrészben és leninvárosban már meg is kezdték az idei első lakások átadását. együttesen ^{szociális} központi fűtéses, összkomfortos otthont tettek beköltözhetővé. /mti/

..-

6 száznegyvenkét

12.50/ju

- 25 -

B¹⁰g

bb 31. tsz alapító tagokat tüntettek ki szombathelyen

vid/kz-ju -cz

1974. január 30.

bensőséges ünnepségen köszöntötték és tüntették ki szerdán szombathelyen, a megyei tanács székházában az 1948-ban alakult vas megyei tsz-ek alapító tagjait. az ünnepségen, melyen megjelent czirák ferenc, a megyei pártbizottság titkára is, máthé sándor, a megyei tanács elnökhelyettese emlékezett meg arról a forradalmi munkáról, melyet az alapító tagok végeztek a tsz-ek létrehozásában. a megyében 1948-ban hat helyen, - kaláden, bucsuban, kisnyomban, káldon, telekesen és szarvaskenden - jöttek létre közös gazdaságok. azóta valamennyi kiváló eredményeket ért el, s ebben nagy érdemük van az alapítóknak. /mt1/

--

bb 32. két új termelési rekord az ózdi kohászati üzemekben

vid/kz-ju -cz

1974. január 30.

az ózdi kohászati üzemek dolgozói az év első hónapjában két termelési rekordot is megdöntöttek. a durvahengerműben szerda reggelre kovács lászló, orosz géza és molnár miklós szocialista brigádja, három ezerhatszázötvennégy tonna öntecset hengerelt, ami csaknem hatszáz tonnával haladja meg az eddigi legjobb üzemi teljesítményt. ugyancsak szerdán jelentették a nagyolvasztóműből, hogy a négyes számú kohó kollektívája az elmúlt hétre előírt négyezerkilencszáznyolcvan tonnás tervét ötezerhatszáz tonnára teljesítette. ez ugyancsak az új üzemi rekord. /mt1/

--

13.00/ju

- 26 -

bb 33. a legjobban gazdálkodó ipari nagyvállalatok

i sl-sb-ol-ni/gk um cz

1974. január 30.

a magyar nemzeti bank 1968-ig visszamenőleg megkülönböztetett figyelemmel vizsgálta s továbbra is figyelemmel kíséri annak az 50 ipari nagyvállalatnak és trösztnek a pénzügyi helyzetét, amelyet a kormány erre kijelölt. mint ismeretes, ez az ötven nagyvállalat biztosítja az ország ipari termelésének körülbelül felét, foglalkoztatja az ipari dolgozók 40 százalékát, s szolgáltatja az ipari exporttermékeknek körülbelül kétharmadát. tevékenységük már korábban is általában összhangban volt a központi gazdaságpolitikai elvekkel, a népgazdaság érdekeivel. fejlődésük, termelésük és jövedelmezőségük alakulása, pénzügyi helyzetük azonban különböző. néhány vállalat esetében szükségessé vált, hogy a kormány segítséget nyújtson a gazdaságosabb terméktudományi struktúra kialakításához, nagy többségüknél azonban ilyen megkülönböztetett támogatásra nincs szükség, sőt jó néhány vállalat a gazdasági reform bevezetése óta példamutatóan gazdálkodik. a magyar nemzeti bank a legkiegyensúlyozottabban gazdálkodó vállalatok közé sorolja a diósgyőri gépgyárat, a ganz villamossági műveket, a kőbányai gyógyszerárugyárat, a május 1. ruhagyárat, a medicor műveket, a magyar optikai műveket, az orient, a szerszám-gépipari műveket, a taurus gumipari vállalatot, valamint a villamos berendezés és készülék műveket. e vállalatok gazdálkodása 1968 óta lényegében problémamentes, hitelkapcsolataik normálisak, fizetési kötelezettségeiknek folyamatosan eleget tesznek.

az mti munkatársai az említettek közül néhány vállalat vezetőitől megkérdezték, hogyan kívánják tovább szilárdítani pénzügyi helyzetüket, javítani gazdálkodásukat.

a kőbányai gyógyszerárugyár

termelésének több mint 80 százalékát értékesíti külföldön, csaknem 90 országban, ezért a vállalatnál olyan érdekeltségi rendszert vezettek be, amely a termékstruktúra állandó korszerűsítésére ösztönöz. bevezették a gazdaságosság rendszeres vizsgálatát, s szinte napi feladattá vált, hogy korszerű készítményekkel váltsák fel az elavultakat. mivel mindez alapos tudományos munkát követel, nagy szellemi kapacitást vontak össze. a vállalat dolgozóinak 10 százaléka foglalkozik tudományos kutatással, ezen kívül kutató intézeteknek, egyetemeknek különböző megbízásokat adtak, külföldről pedig licenceket vásároltak. 1968 óta 57 új gyógyszer és egyéb készítmény gyártását kezdték meg, s jelenleg termékeiknek fele tíz évnél rövidebb ideje van forgalomban. mivel mindenkor az igényekhez alkalmazkodnak, termelésük gazdaságossága is állandóan javul, nyereségük 1968 óta megháromszorozódott, vagyis jóval gyorsabban növekedett, mint a termelés, pedig az azonos termékeket itthon és részben külföldön is fix, illetve csökkenő áron értékesítik. a nagyobb nyereséget az újabb és újabb korszerű, tehát értékesebb készítmények kibocsátásának köszönhetik.

/folyt.köv./
13.10/um

- 27 -

a május 1. ruhagyár

vezérigazgatója, Kovács József elmondotta, hogy 1973-ban 1 milliárd 20 millió forint értékű árut állítottak elő, 220 millióval többet, mint az azt megelőző évben, nyereségük pedig 119 millióról 175 millió forintra emelkedett. 1974. évi termelési tervük már 1.1 milliárd forint, s a nyereséget újabb 25 millió forinttal akarják növelni. ezért még korszerűbb, még divatosabb ruhákat kínálnak fel eladásra hazai és külföldi vásárlóknak. tal-
 valy termékeiknek mintegy 40 százaléka volt alkalmas arra, hogy bármely piacon, tehát itthon, szocialista vagy tőkés országokban egyaránt értékesíthessék. ezeknek a kelendő cikkeknek az arányát az idén legalább 80 százalékra szeretnék növelni. ezért erőteljesen folytatják a gyár technikai-technológiai fejlesztését, s nem utolsósorban a szakgárda továbbképzését. tovább korszerűsítik a termékek összetételét, s elsősorban a gazdaságos műbőr-, bőr- és sportruházati cikkek gyártását növelik. az igényekkel lépést tartva az ugynevezett szabadidőruhából, vagyis kertész-nagdrágókból, szafari blézerekből, farmernadrágokból és szőrme-műbőr kombinációjú öltözékekből is többet varrnak.

számolnak azzal, hogy az idén az állami ártámogatás tovább csökken, ami „szorosabb”, gazdálkodást igényel, és a múlt évinél nehezebbnek ígérkezik a piaci helyzet is. termékeik korszerűsödő összetétele mégis lehetővé teszi, hogy előreláthatólag február végére már el tudják adni egész idei termelésüket.

a taurus gumipari vállalat

hosszu távu fejlesztési és üzletpolitikai programjának következetes végrehajtásával teremtette meg a kiegyensúlyozott gazdálkodás legfontosabb feltételeit - mondották a gyár vezetői. távlati „stratégiai”, céljuk, hogy az átlagosnál jóval gazdaságosabb hat-hét termékcsoport gyártásában világviszonylatban is kiemelkedő helyre kerüljenek. néhány termékükkel máris az élvonalba tartoznak. a mélyfuróiparban szükséges 250-300 atmoszféra nyomásnak is ellenálló gumitömlőkből a világ termelésének 40-45 százalékát a taurus adja, felfújható kempingcikkekből is a magyar vállalat a világ legnagyobb termelője, jóllehet itt a részarány „csak 15-20 százalék. az említett cikkek közül ugyanis viszonylag kis tételeket használnak fel a világpiacra, ezek lehetőleg gazdaságosabb gyártására könnyebben berendezkedhetnek, mint a tömegárúkéra, amelyeknél az optimális sorozat elérése erőiket meghaladó beruházásokat igényelne.

/folyt.köv./

13.13/um

- 28 -

a gyár most fejleszti fel két igen keresett terméknek, az autóbőr lengéscsillapító légrugójának és a személygépkocsik acélradiál gumibroncsának a termelését. ezeknek a gyártása általában kétszer olyan gazdaságos, mint átlagosan a vállalat többi termékéé, így fejlesztési erőforrásaik túlnyomó részét ezekre a feladatokra koncentrálnak.

a vállalati „stratégia”, már eddig is eredményesnek bizonyult, néhány év alatt 400-ról 600 millió forintra növelték a nyereséget, s 1974-re már 650 millió forint nyereséget terveztek.

a villamos berendezés és készülék művekben

az idén különösen a költséggazdálkodás javítására és a termék-szerkezet korszerűsítésére fordítanak nagy gondot. mivel a termelési költségek egynegyede az ugynevezett közvetett költségek-ből adódik, amelyeknek összege eléri az évi 1 milliárd forintot, mindeneke előtt ezen a területen akarják tovább javítani a gazdálkodást. külön munkacsoport dolgozta ki a költségtervezés új módszerét, s ennek végrehajtását folyamatosan ellenőrzik. a rezsi-gazdálkodás gyáregységi centralizálását megszüntették, s azt a kisebb gazdasági egységek vezetőinek hatáskörébe utalták, egyben ösztönző közzgazdasági eszközökkel érdekeltté is teszik őket a takarékoságban.

a gazdaságosság javításának fő iránya továbbra is a termék-szerkezet folyamatos korszerűsítése. eddig is ez bizonyult a legalkalmasabbnak a nyereség fokozásában. a jelenleg gyártott termékeknek háromnegyede nem idősebb tiz évesnél. az idén három fontos termékcsoport gazdaságosságát kívánják javítani, e cikkek alkotják a vbkm termelésének 12-14 százalékát. /mtl/

13.15/um

- 29 -

bb 35. a belföldi szerkesztősége anyagainak jegyzéke január 30-án 13 óráig:

se-ju -cz

1974. január 30.

1. magyar-ndk kulturális kapcsolatok
2. schulteis nyilatkozat
3. vásári járat lipcsébe
4. ápolónői tanfolyam
5. rézbográcscok
6. új tv-játékok
7. a tihanyi biológiai intézet munk^aja
8. visszatérő tolvaj
9. magyar-ndk árucserforgalom
10. hasznosítják a mellékterméket
11. gépesített gyümölcskertészet
12. épül a győri színház
13. nemzetiségi klub
14. időjárás helyzet
15. vadászpuskával lelőtték
16. rendőrségi hírek
17. kiállítás csongrádban
18. lakásügyi jogszabályok értelmezése
19. balesetek
20. kiténtetés
21. műemlékvédelem fejrben
22. felsőoktatási tanácskozás
23. pedagógusok tanácskozása
24. munkásvédelmi vizsgálatok
25. szaunafürdő
26. vízügyi újítók tanácskozása
27. közművelődési központ sárváron
28. husipari üzemek korszerűsítése
29. hollóházi porcelángyár
30. új lakások borsodban
31. alapító tsz tagok
32. két új rekord
33. a legjobban dolgozó ipari nagyvállalatok
34. időjárás
35. hírjegyzék

/mti/

13.15/ju

Tólk^{oo}

- 30 -

bb 34. időjárásjelentés

-ju hgy

1974. január 30.

a meteorológiai intézet jelenti január 30-án, 12 óra-

kor:

hidegebb idő

hetekkel ezelőtt egy trópusi eredetű, több ezer km széles és több km vastag, kifejezetten meleg légtömeg áramlott dényugati irányból európa fölé. azóta folyamatos utánpótlása révén meghatározza a kontinens nagyobb részének időjárását. ez a levegő okozza, hogy Európában a szovjet terület kivételével hetek óta csaknem mindenütt 3-7 fokkal magasabb a levegő hőmérséklete a sokéves átlagnál. hatására az atlanti óceán felett kialakult ismételt megújult egy óriási kiterjedésű mérsékeltövi ciklon. ez az alacsony nyomású légörvény okozza a brit-szigeteken a gyakran viharos sebességű szelet és az egymást követő záporokat, esőket. ennek hatására havazott az éjszaka finnország nagy részén és a skandináv-félszigeten többfelé. közép- és dél-európában viszont ugyanez a légtömeg páráns, többfelé ködös de csapadékmentes időt okoz. igazi téli időjárás csak a szovjetunió európai területén, különösen annak északi részén van, ahol a hőmérséklet napközben is minusz 10, fok alatt marad. a következő 36 órában a kárpát-medence a két időjárás rendszert határára kerül.

hazánkban kedden páráns, néhány helyen ködös idő volt. a nap csak a dunántul középső és déli részén süttött ki hosszabb időre. a nyugati határ mentén jelentéktelen mennyiségű eső esett. a hőmérséklet kedden napközben általában plusz 4- plusz 9, a tartosan ködös helyeken plusz 1- plusz 4 fokig emelkedett, szerdán hajnalra az ország nagy részén plusz 3, minusz 3, a tiszántulon minusz 4, - minusz 9 fokig ^{us}üllyedt.

ma délelőtt ismét páráns, többfelé ködös idő volt, a hőmérséklet 11 órára minusz 1, plusz 3 fokig emelkedett. budapestten kedden a hőmérséklet napi középértéke 3,8 fok volt, 5 fokkal magasabb a sokéves átlagnál.

ma 12 órakor budapestten a hőmérséklet plusz 3, fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 mm, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig: nyugaton is felszakadózó felhőzet. már csak kevés helyen köd. legfeljebb egy-két helyen lesz hószállingózás. mérsékelt keleti, délkeleti szél. hidegebb idő. várható legalacsonyabb hajnali hőmérséklet általában plusz 1 minusz 4, keleten minusz 5, minusz 10. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 0, plusz 4 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 334 cm. /mti/

13.20/ju

Tólk^{oo}

- 31 -

bb 36. cps-specialisták - mosonmagyaróvár és a cps együttműködési szerződése

vid/um kz hgy

1974. január 30.

a bábolnai iparszerű kukoricatermelő /cps/ közös vállalat területe a tavalyi 125 000 hektárról az idén 224 000 hektárra növekedett. a következő években is jelentős fejlődést terveznek. a rendszer célja, hogy a benevezett gazdaságok tíz év alatt megkészserezzék az előző öt éves átlaghozamokat. ehhez a termelés sokféle elemének biztosítása mellett nélkülözhetetlen a kiválóan képzett speciális szakember gárda. a növekvő területhez pedig újabb és újabb szakemberekre van szükség. ezzel összefüggésben a cps együttműködési szerződést kötött a keszthelyi agrártudományi egyetem mosonmagyaróvári mezőgazdaságtudományi karával. a megállapodás értelmében közösen segítik az olyan hallgatók tanulmányait, akik a diplomájuk megszerzése után a cps-program megvalósításáért kívánnak dolgozni. a vállalat évente 8-10 fiatalnak ad tanulmányi ösztöndíjat, ha vállalja, hogy a központban, vagy valamelyik taggazdaságban helyezkedik el. a cps ismeretekre szakosodó hallgatóknak a vállalat szakemberei speciális órákat tartanak az egyetemen, s lehetővé teszik, hogy a fiatalok a gyakorlatban is, így például a különböző gépbe-mutatókon megismerkedhessenek a legújabb módszerekkel, eszközökkel. a kar a vállalat tevékenységével összefüggő diplomatervet ír elő a társadalmi ösztöndíjasoknak. a cps-szakemberek közreműködnek ezek elkészítésében, és felkérésre gondoskodnak a konzulensekről, bírálókról. a mosonmagyaróvári kar bevonja a fiatalokat a vállalattal kötött szerződéses munkák kivitelezésébe is. /mti/

bb 37. új cukrászüzem dunaujvárosban

vid/um kz hgy

1974. január 30.

szerdán dunaujvárosban megkezdte a működését a dunavidéki vendéglátó vállalat új cukrászüzeme. öt megye sütemény-és fagyalt ellátását javítja. /mti/

13.43/um

16/14⁰⁰

- 32 -

bb 38. „ezerfürtű”, - új homoki szőlőfajta

vid/kz-ju hgy

1974. január 30.

megkezdődött az újonnan nemesített homoki szőlőfajták borainak bírálata a kecskeméti szőlészeti kutató állomáson. ezzel zárják a nyolcvan fajtajelölt 1973. évi minősítését. az évek óta megfigyelet új borszőlő hibridek közül az „ezerfürtű”, -t, már a fajtaminősítő tanács is elfogadta, s köztermesztésre javasolta. ez utóbbi legfigyelemreméltóbb jó tulajdonsága a koraiság: már szeptember közepére beérik, s 20-21 cukorfokos mustot ad. jól egyesíti elődjei - a hárstevelő és a tramin - értékeit: kiváló minőségű bort ad. a hozama már a harmadik évben eléri a hektáronkénti 80-82 mázsát.

a kadarka leváltására is kész az új, rubint-vörös bort adó homoki szőlőfajta. egyszerű préssel is kinyerhető belőle a színanyag. /mti/

..-

bb 39. új gyógyszertárat avattak a xviii. kerületben

t -don/hl-ju hgy

1974. január 30.

szerdán ünnepi külsőségek között nyitották meg a főváros legkorszerűbb, jól felszerelt gyógyszertárát a xviii. kerületi vörös hadsereg utja 379. szám alatt. az új létesítményben kapott helyet az asszisztens-szállás is, ahol a fiatalok képzése folyik majd. az új gyógyszertárat - amelynek építési költsége meghaladta a 8,5 millió forintot - az építők két és fél év alatt hozták tető alá. /mti/

..-

13.45/ju

- 33 -

bb 40. dr. Korom Mihály a bírósági szervezeti törvény végrehajtásáról - ülést tartott a közalkalmazottak szakszervezetének központi vezetősége

t hi/tm-ju zs hgy

1974. január 30.

a közalkalmazottak szakszervezetének székházában szerdán megkezdődött a szakszervezet központi vezetőségének kétnapos, kibővített ülése. a napirenden a mozgalmi tevékenységről szóló beszámoló mellett a szakszervezet munkájával összefüggő egyéb jelentős témák - az igazságügyi terület, a tudománypolitika, a kutató intézetek időszerű kérdései - is helyet kaptak.

a szerdai ülésen - amelyet dr. csendes károly szakszervezeti elnök nyitott meg - részt vett dr. korom mihály igazságügyi miniszter, gál lászló, a szot titkára, dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke és dr. borics gyula, az mszmp központi bizottságának alosztályvezetője.

bevezetőül dr. korom mihály igazságügyi miniszter a több mint egy évvel ezelőtt életbeléptetett új bírósági szervezeti törvény végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatokról adott áttekintést. hangsúlyozta, hogy a bíróságokról szóló új törvény megalkotása az államélet és a szocialista demokrácia továbbfejlesztését, jogrendszerünk korszerűsítését és az igazságszolgáltatási munka hatékonyabbá tételét szolgálta. rendelkezési, különösen a bírák választására vonatkozó új szabályozás, az állami életben betöltött szerepének megfelelően juttatja kifejezésre a bírói tevékenység fontosságát társadalmunkban. hozzáfűzte: a tapasztalatok szerint a bírák nagyra értékelik azt a magas szintű társadalmi, erkölcsi megbecsülést, hogy tiszttségük az elnöki tanács által történt megválasztásuk, s hogy a bírói esküt az elnöki tanács vezetői, illetőleg tagjai előtt tették le. elmondta a továbbiakban, hogy jelenleg a megyei és járásbíróságokon, valamint a munkaügyi bíróságokon betöltetlen bírói állás nincs. a törvény rendelkezésének megfelelően a megyei bíróságokon létrehozták a gazdasági kollégiumokat, és megalakították a munkaügyi bíróságokat.

Alapja

- bíróságaink igénybevétele - az eddig tett intézkedések ellenére - meglehetősen nagy - mondotta ezután. az ítélkező munkához a büntető és a polgári eljárás egyszerűsítése és gyorsítása megfelelő segítséget ad. sajnos, az egyszerűsítést hozó eddigi, jogszabályi rendelkezések nehezen válnak gyakorlattá; a megszokás, a sablon, a régihez való ragaszkodás hátráltatja teljeskörű érvényesülését. erről azok a bírák is tehetnek, akik képtelenek elszakadni a régi, megszokott módszerektől, munkastólól.

/ folyt. köv./

14.20/10

To 1515

- 34 -

bb 40. / dr. korom mihály ... 1. folyt./-ju

az ítélkezési tevékenységről a miniszter megállapította, hogy az egészében véve törvényes, a jogszabályoknak megfelelő, s összhangban van a jogpolitikai irányelvekkel. ezt a megállapítást az is alátámasztja, hogy a bíróságok döntései túlnyomórészt első fokon jogerőre emelkednek. 1971-ben a befejezett büntető ügyek 74.1 százaléka, 1972-ben 76.6 százaléka, tavaly pedig 77.3 százaléka ellen nem nyújtottak be fellebbezést. a polgári ügyszakban ugyanezekben az években a befejezett perek 83-84 százaléka ellen nem fellebbezték.

a gazdasági kollégiumok és a munkaügyi bíróságok létrehozásának egyéves főbb tapasztalatait összegezve elmondta, hogy a gazdasági bíráskodás beilleszkedése az egységes szervezetbe ma már csaknem teljesnek mondható. az ítélkezés érdemi színvonala nem esett vissza, jóllehet az ügyek nehezebbé váltak. emiatt nőtt a hátralék, s több bíróságnál nem kielégítő a gazdasági ítélkezés időszerűsége. az észlelt hiányosságok megszüntetésére a miniszteri um megtette, és a jövőben is megteszi a szükséges intézkedéseket. a munkaügyi bíróságok szintén túl vannak a kezdeti nehézségeken, náluk azonban még több a probléma. a hatásköri változás miatt például nőtt igénybevételek, s teljesen új kötelezettséget rótt rájuk a polgári perrendtartás megismerése, alkalmazása, a munkaigényesebb ügyvitel elsajátítása és begyakorlása.

a bíróságok káderhelyzetéről szólva

a bíróságok káderhelyzetéről szólva megállapította; az elmúlt évben a párt és a kormány káderpolitikai elveinek következetes érvényesítése, a bírák anyagi és erkölcsi megbecsülésének fokozása, a megfelelő munkafeltételek és munkahelyi légkör biztosítása kedvező változásokat eredményezett a bíróságok káderhelyzetében. megemlítette, hogy a iv. ötéves terv időszakában mintegy 150 millió forintot fordítanak a bírósági épületek felújítására és korszerűsítésére, valamint az igazságügyi apparátus technikai ellátásának fejlesztésére.

- munkánk egyik fontos alkotó része a nőkre vonatkozó párt- és kormányhatározatok jó végrehajtása - mondotta ezután. az igazságügyi szervezetben dolgozó nők aránya emelkedik. jelenleg a bírák 31 százaléka, a járásbírók 48 százaléka nő. mivel a fogalmazók körében ez az arány 82 százalék, a jövőben a bírói pálya további elnőiesedésével kell számolni.

/ folyt. köv./

14.30/10

To 1515

- 35 -

bb 40. / dr. korom Mihály ... 2. folyt./-ju

ez a nők családi helyzetéből adódó nagyobb arányú munkaidő-kiesés miatt körültekintőbb munkaszervezést, az eljárásjogi és ügyviteli szabályok keretei között gyorsabb és egyszerűbb munkavégzést követel. az igazságügyi szervezetben az utóbbi években jelentős mértékű a fiatalodás: a bírák és az alsóbb szintű vezetők egyharmadának életkora 40 év alatti. a fiatalok túlnyomó többsége megfelelő szakmai és politikai felkészültséggel, lelkiismeretesen végzi a munkáját.

befejezésül elismerő szavakkal szólt a szakszervezet és a minisztérium között kialakult jó együttműködésről, és kérte a szakszervezetet, hogy az eddighez hasonló aktivitással foglalkozzon a dolgozók élet- és munkakörülményeivel, a munkahelyi légkör, a szocialista demokrácia fejlesztésével, a dolgozók szocialista tudatának növelésével.

a miniszter tájékoztatójához a szakszervezet részéről szabó endre, a központi vezetőség titkára fűzött kiegészítést. hangsúlyozta, hogy a bíróságok dolgozóinak túlnyomó többsége a növekvő igények, feladatok ellenére eredményesen és becsülettel látja el teendőit. a bírák politikai és szakmai felkészültsége megfelelő. sokan közülük a közéletben is igen tevékenyek, részt vállalnak a szakszervezet tevékenységéből is, s ezért köszönetet fejezte ki. megállapította a továbbiakban, hogy a bíróságok dolgozóinak élet- és munkakörülményei az elmúlt években jelentősen javultak. a bíróságok jogi munkakört betöltő dolgozóinak legutóbbi bérrendezése lényegében megszüntette a közszolgálat egyéb területeihez viszonyított korábbi bérraránytalanságokat. a helyzet további javulását segítheti elő az, hogy július 1-től az igazságügyi szervezet is az új, egységes közszolgálati bérrendszer hatálya alá kerül.

a szakszervezet 1973. évben végzett munkájától szóló jelentést hantos jánosné, a központi vezetőség titkára terjesztette elő.

a tanácskozás csütörtökön folytatja munkáját. /mti/

14.37/ju ^{Tó} ¹⁵¹¹

- 36 -

bb 41. kiállítás a prágai albatros ifjúsági könyvkiadó termékeiből

t nn/gg - ju zs hgy

1974. január 30.

szerdán a budapesti csehszlovák kultúra kiállító helyiségében kiállítás nyílt a prágai albatros ifjúsági könyvkiadó legfrissebb terméséből. megnyitó beszédet dr. vratislav kubálek, a kiadó főszerkesztő helyettese, illetve rákay istván, a móra ferenc könyvkiadó főszerkesztője mondott.

a kiállítás megnyitójára előtt tartott sajtótájékoztatóra dr. vratislav kubálek elmondta az újságíróknak, hogy a negyedszázados fennállását ünneplő kiadó évente 200-200 művet jelentet meg. huszonöt éves tevékenységük során 4500 könyvet nyomtattak ki 120 millió példányban. a kiadó elsősorban a csehszlovák szerzők népszerűsítését tartja fő feladatának, de nagy gondot fordít a környező szocialista országok irodalmának megismertetésére is. így többek között a baráti ország ifju olvasói előtt már jól ismert szabó magda, molnár ferenc neve. most tervezik szabó magda abigél című regényének és sebők éva, illetve janikovszky éva egy-egy könyvének megjelentetését.

az albatros kiadó nagy figyelmet fordít a közönség-utánpótlás nevelésére, izlésének pallérozására is. különösen népszerűek a gyermekek részére létesített könyvklubok, amelyeknek jelenleg több mint félmillió tagja van. Itt filmvetítésekkel, író-olvasó találkozók, irodalmi vetélkedők rendezésével kedveltetik még a cseh és világirodalom remekait. /mti/

bb 42. elhunyt temes jenő,

-ju hgy

1974. január 30.

a párt- és munkásmozgalom harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. temetése 1974. február 1-én délután 2 órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben. /kozma u. 6./

mszmp VI. ker. bizottsága.

/mti/

14.47/ju

- 37 -

bb 43. ankét a korszerű tejszállításról

t kg/tm-ju sl hgy

1974. január 30.

a tej- és^a tejtermék szállításáról ankétot tartottak a szakemberek szerdán a technika házában. a tanácskozáson dr. Ágel Vilmos, a tejipari szállítási vállalat igazgatója a zárt szállítási rendszer fejlődéséről beszélt.

a korszerű zárt rendszer lényege, hogy a mezőgazdasági üzemekből a feldolgozó üzemig megszakítás nélkül jut el a tej. a hagyományos szállítási móddal a vidéki hűtőállomásokról vasúti tartálykocsikhoz szállítják a tejet, majd a vasutállomásról autókba átfektve viszik a feldolgozó üzemig. a tejipari szállítási vállalat gépkocsi parkjának bővülésével lehetővé vált, hogy a főváros napi átlag 600.000 literes tejigényének 60 százaléka már kizárólag autóval, vagyis egyszerű szállítással jut el az üzemekhez. így a tej nagy része a fejés után 24 órán belül a vásárlókhöz jut. szállítás közben a tejet mindvégig frissen tartják.

ujabban 100 tartálykocsit tej-hőfokmérővel is felszereltek, s már az átvételnél ellenőrzik, hogy szakszerűen, a megfelelő hőfokon tárolták-e a kényes élelmiszert. hőmérséklete nem lépheti túl a 10 fokot. a tervek szerint a vállalat további 300 tartálykocsiját is felszereli hőfokmérővel. /mti/

--

bb 45. újabb óvoda kecskeméten

vid/kz-ju hgy

1974. január 30.

hetvenöt személyes napközis óvodát avattak szerdán kecskeméten. a gyermekintézményt tanácsi fejlesztési alapról, a megyeszékhely vállalatának, üzemének anyagi segítségével, és jelentős társadalmi munkával építették. a város kisiparosai is több mint százezer forint értékű társadalmi munkát végeztek. /mti/

--

14.55/ju

10.11.30

-38-

bb 44. tízezer lakás építéséhez elegendő építőanyag a kelet-magyarországi tüzepek telepeken

vid/kz-ju hgy

1974. január 30.

tízezer lakás felépítéséhez elegendő anyagot hoz forgalomba az idén a szolnok, a hajdu-bihar és a szabolics-szatmár megyét ellátó kelet-magyarországi tüzelő- és építőanyag kereskedelmi vállalat. mint a vállalat vezetői szerdán nyíregyházán megtartott sajtótájékoztatójukon elmondták: nem csak a mennyiséget, a választékot is bővítik. ez évtől kezdődően az összes építkezéshez szükséges árukat forgalomba hozzák. az érdeklődők ugyanott vásárolhatják meg a fürdőkádat, a szeget, a huzalokat, az ajtókat, az ablaküvegeket, ahol az építőanyagokat. földszintes és emeletes családi- és társasház tervek is árulnak egészen csekély összegekért. szélesítik a házhoz szállítási szolgáltatási formát mind közületeknek, mind magán személyeknek. nyíregyházán és debrecenben már az idén, szolnokon későbbi időben bemutató-termet nyitnak. /mti/

--

bb 46. béke-aktíválás egerben

vid/fm-ju hgy

1974. január 30.

a hazafias népfront heves megyei bizottsága - a szak-szervezetek heves megyei tanácsával és a vkisz megyei bizottságával közösen - béke-aktíválást tartott szerdán egerben, a szak-szervezeti székházban. az ülésen vass Istvánné, az elnöki tanács tagja, az országos béketanács alelnöke ismertette a békeszerető erők moszkvai világkongresszusának állásfoglalásait, s a magyar békemozgalom soronlévő feladatait. /mti/

--

15.03/ju

- 39 -

bb 43. ankét a korszerű tejszállításról

t kg/tm-ju sl hgy

1974. január 30.

a tej- és^a tejtermék szállításáról ankétot tartottak a szakemberek szerdán a technika házában. a tanácskozáson dr. Ágel Vilmos, a tejipari szállítási vállalat igazgatója a zárt szállítási rendszer fejlődéséről beszélt.

a korszerű zárt rendszer lényege, hogy a mezőgazdasági üzemekből a feldolgozó üzemig megszakítás nélkül jut el a tej. a hagyományos szállítási móddal a vidéki hűtőállomásokról vasúti tartálykocsikhoz szállítják a tejet, majd a vasutállomásról autókba átfajtvizik a feldolgozó üzemig. a tejipari szállítási vállalat gépkocsi parkjának bővülésével lehetővé vált, hogy a főváros napi átlag 600.000 literes tejigényének 60 százaléka már kizárólag autóval, vagyis egyszerű szállítással jut el az üzemekhez. így a tej nagy része a fejés után 24 órán belül a vásárlókhoz jut. szállítás közben a tejet mindvégig frissen tartják.

újabb 100 tartálykocsit tej-hőfokmérővel is felszereltek, s már az átvételnél ellenőrzik, hogy szakszerűen, a megfelelő hőfokon tárolták-e a kényes élelmiszert. hőmérséklete nem lépheti túl a 10 fokot. a tervek szerint a vállalat további 300 tartálykocsiját is felszereli hőfokmérővel. /mti/

bb 45. újabb óvoda kecskeméten

vid/kz-ju hgy

1974. január 30.

hetvenöt személyes napközis óvodát avattak szerdán kecskeméten. a gyermekintézményt tanácsi fejlesztési alapról, a megyeszékhely vállalatának, üzemének anyagi segítségével, és jelentős társadalmi munkával építették. a város kisiparosai is több mint százezer forint értékű társadalmi munkát végeztek. /mti/

14.55/ju 10.11.30

-38-

bb 44. tízezer lakás építéséhez elegendő építőanyag a kelet-magyarországi tüzepek telepeken

vid/kz-ju hgy

1974. január 30.

tízezer lakás felépítéséhez elegendő anyagot hoz forgalomba az idén a szolnok, a hajdu-bihar és a szabolics-szatmár megyét ellátó kelet-magyarországi tüzepek- és építőanyag kereskedelmi vállalat. mint a vállalat vezetői szerdán nyiregyházaán megtartott sajtótájékoztatójukon elmondták: nem csak a mennyiséget, a választékot is bővítik. ez évtől kezdődően az összes építkezéshez szükséges árukat forgalomba hozzák. az érdeklődők ugyanott vásárolhatják meg a fürdőkádakat, a szeptet, a huza- lokat, az ajtókat, az ablaküvegeket, ahol az építőanyagokat. földszintes és emeletes családi- és társasház tervek is árulnak egészen csekély összegekért. szélesítik a házhoz szállítási szolgáltatási formát mind közületeknek, mind magán személyeknek. nyiregyházaán és debrecenben már az idén, szolnokon későbbi időben bemutató-termet nyitnak. /mti/

bb 46. béke-aktivaülés egerben

vid/fm-ju hgy

1974. január 30.

a hazafias népfront heves megyei bizottsága - a szak- szervezetek heves megyei tanácsával és a vkisz megyei bizottságá- val közösen - béke-aktivaülést tartott szerdán egerben, a szak- szervezeti székházban. az ülésen vass istvánné, az elnöki tanács tagja, az országos béketanács alelnöke ismertette a békeszerető erők moszkvai világkongresszusának állásfoglalásait, s a magyar békemozgalom soronlévő feladatait. /mti/

15.03/ju

- 39 -

bb.47. „a családi élet iskolája”, című rendezvény sorozat szolnok megyében - a hazafias népfront tanácskozása a népese-
déspolitikáról

vid-fm/fé hgy

1974. január 30.

a népese-
déspolitikai határozat széles körű ismertetésé-
nek és végrehajtásának számos helyi ötletét, javaslatát összegézték
szerdán szolnokon, a hazafias népfront megyei bizottságának ki-
bővített ülésén. dr. bene zoltán kórházi főorvos, a népfront
megyei elnökének referátuma többek között megállapította, hogy a
megyében nagy társadalmi erőfeszítéseket tesznek a népesség
kedvező alakulásának előmozdítására. a magasszintű egészségügyi
ellátást bizonyítja, hogy a megyében az országosnál magasabb
az évi születési arány. különösen a gyermekgondozási segély beve-
zetése óta javult a helyzet; 1972-ben például 6600 szülő nő vette
igénybe az állam kedvezményét. társadalmi probléma viszont, hogy
egyre kevesebb az olyan nő, aki nagylétszámú családot kíván.
országosan 1960-ban száz házasnőre kétszázharminckettő, szolnok
megyében pedig 259 gyermek jutott. ez a szám tíz év alatt országo-
san harmincnégygyel, a megyében pedig negyvennel csökkent.

a népfrontbizottság a tanácsokkal és a társadalmi szervekkel
együttösen határozta meg a tennivalókat. továbbfejlesztik a
gyermekintézmény-hálózat bővítésének eddigi jó módszereit. szerve-
zik, mozgósítják az üzemet, vállalatokat az óvodák, bölcsődék,
iskolák számának növelésére, játszótérek építésére. az utóbbi
egy-két év alatt csaknem ezer gyermek számára teremtettek közös
erőforrásokból elhelyezési lehetőséget. kiemelten szorgalmazzák
a családok helyzetét könnyítő szolgáltató hálózat fejlesztését,
kezdeményezik közös vállalkozások létrehozását. a vöröskereszt-
tel együtt megindítják a „családi élet iskolája”, című rendezvény-
sorozatot. rendszeressé teszik a kismamák találkozóit, az anyák,
a nagylányok összejöveteleit az egészségügyi napok keretében. /mti/

bb.48. minszki színházi vezetők szegeden

vid-fm/fé hgy

1974. január 30.

a szegedi szabadtéri játékok idei programjában az egyik leg-
jelentősebb eseménynek ígérkezik a minszki balettművészek vendég-
játéka. augusztus 3.-án és 4.-én csajkovszkij hatyuk tava című
művét mutatják be. az előkészületek jegyében szerdán szeged-
re látogatott ny.p. sevcuk, a lenin-renddel kitüntetett bjelorusz
állami akadémiai nagyszínház igazgatója, e. csemodurov diszletter-
vező, v. n. elizarjev balettmester. a programról megbeszélést
folytattak horváth mihállyal, a játékok igazgatóhelyettesével
és megtekintették a dóm-téren a szabadtéri színpadot. a szovjetunió-
ból érkezett vendégeket fogadta papp gyula, a szegedi tanács elnök-
helyettese, a fesztivál intéző bizottság elnöke is.

/folyt.köv./
15.35./fé

- 40 -

bb.48. /minszki ...folyt./fé

ny.p. sevcuk az mti munkatársának kérdéseire válaszolva el-
mondotta, hogy 1933-ban alakult, több mint negyven éves szín-
házuk repertoárján jelenteg negyvenkét mű szerepel. az orosz
és a nyugateurópai klasszikus szerzők művei mellett mai szovjet
szerzők alkotásai szerepelnek műsorukban. színházukat 1940-ben
tüntették ki a lenin-renddel, 1964-ben kapták meg a megtisztelő
akadémiai színház címet. fennállásuk óta a szovjetunió harminc-
három városában vendégszerepeltek. a bjelorusz művészekkel az
elmúlt években megismerkedhetett franciaország, kanada, az usa,
több ázsiai és számos európai szocialista ország közönsége. szó-
listáik jártak már hazánkban is. a teljes, több mint száztagú
balettegyütessel azonban az idei nyáron első alkalommal látogatnak
el magyarországra. táncosaik kilencven százaléká saját
nevelésű, a színház mellett működő koreográfiai iskolában tanult.
régli repertoár-darabjukat, a hatyuk tavát mutatják majd be
szegeden, és fokozott gonddal készülnek a dóm-téri bemutatóra.
a barátság érzésével, tisztelettel gondolnak a magyar színházlátó-
gató közönségre. az együttes tagjai szeretnének sikeresen bemutat-
kozni magyarországon, szegeden és a fővároban is. ugyanis a tisz-
parti városban, a szabadtéri játékokon történt fellépésük
után két este a budapesti margit-szigeten is vendégszerepelnek.
az ottani műsorukról azonban még nem döntöttek végelesen. /mti/

bb.49. /a m é m és békés megye vezetőinek tanácskozása békéscsa-
bán

vid-kz/fé hgy

1974. január 30.

békés megye élelmiszer gazdaságának helyzetét, fejlesztésének
lehetőségeit vizsgálták meg szerdán a mém és a megye vezetői.
rész vett a megbeszélésen többek között dr. lenárt lajos, mező-
gazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, frank ferenc az
mszmp békés megyei bizottságának első titkára és klaukó mátyás
a megyei tanács elnöke, mint megállapították, a megye rendki-
vül jó eredménnyel zárta az 1973-as esztendőt. az aszály és a sze-
szélyes időjárás ellenére a főbb növények hozamai magasabbak
voltak az országos átlagnál. a kártételek is több növénynél csök-
kentek. ezt elsősorban annak köszönhető, hogy tavaly már
20 ezer hektáron alkalmazták az iparszerű termelési rendszereket.
a megye állattenyésztése is gyorsan kiheverte a
korábbi állatbetegségek okozta veszteséget. még soha annyi ál-
latot nem tartottak ezen a vidéken, mint tavaly. csupán a háztáji
portákon egy év alatt 20 ezerrel nőtt az anyakocák száma. a közös
és a háztáji gazdaságok együttesen 520 ezer
hizottsertést értékesítettek, /folyt.köv./

15.50./fé

- 41 -

↓ békéscsaba

bb.49./ a mém...folyt./fé

30 ezerrel többet már az 1975. évi elő irányzatnál is.

a mérleghiányos termelőszövetkezetek száma az 1972 éi 15-ről a felére csökkent, a mérleghiány összege pedig egy harmadára.

nagy gond a megyében a villamosenergiahiány. emiatt megoldatlan például a szárítóüzemek és majorok villamosítása. az üzemi utak építése ugyancsak több anyagi ráfordítást követel az eddiginél. a tanács a megye vezetői vállalták, hogy a cukorrépa termőterületét ezer hektárral növelik az idén, s ugyancsak szorgalmazzák a zöldségtermelés fejlesztését./mti/

horvath

bb.50. nyolcvanezer személygépkocsi, rövidebb szállítási határidő - ismét vesznek fel megrendeléseket fiat 127-re és volkswagen 1.200-ra - a merkur sajtótájékoztatója

t kf/tr/fé hgy

1974.január 30.

örvendetes változásokról számolt be a merkur vállalat szerdai sajtótájékoztatóján csüri istván vezérigazgató, aki a személygépkocsi ellátás idei várható alakulását ismertette.

a vezérigazgató bevezetőben elmondotta, hogy a vállalat alapítása óta eltelt tíz esztendő alatt 330.000 személygépkocsit értékesítettek. hazánk személyautó állománya a múlt év végén - előzetes adatok szerint - 415.000-re növekedett.

a gépkocsihelyzet kedvezően változott már tavaly is, amikor 75.154 új személyautót adtak el, 30 százalékkal többet, mint az előző esztendőben. az eredmény értékét növeli az is, hogy a keresett olcsó kocsikból sikerült bővíteni a beszerzést, záporozsec-ből és trabantból például 35 százalékkal értékesítettek többet az előző évinél. a dinamikus fejlődő import nyomán jelenleg kevesebb a kocsi várakozó, mint az elmúlt három évben bármikor is volt.

/folyt.köv./
16.05./fé

- 42 -

bb.50. /nyolcvanezer ... folyt./fé

a vállalat arra számít, hogy az idén a személygépkocsi piacon lényegében enyhül a kereslet és a kínálat közötti különbség, hiszen egyes típusokból már most is rövidebb szállítási határidővel tudják kielégíteni az igényeket. az 1974.évi autóimport várhatóan meghaladja, de mindenképpen eléri a 80.000-et. jelenleg 76.000 személygépkocsi beszerzésére van már megállapodás, s további négyezer-nyolcezer kocsi vásárlására van lehetősége a merkur-nak. a szerződések értelmében egyebek között a szovjetunióból 39.000, az ndk-ból 15.000, csehszlovákiából 14.500, lengyelországból 5.700 személygépkocsi érkezik. zsiguliból összesen 28.500 jön, s ez azt jelenti, hogy az 1974-re visszaigazolt megrendeléseket pontosan teljesítik. a moszkvics 412-re várakozó legkésőbb a második negyedévben, az új jelentkezők májustól vehetik át a kocsit. az, aki most jegyeztet elő záporozsecet 1,5-2 hónapon belül juthat hozzá, a polski fiat 1.500-ra pedig nemcsak közútektől, hanem magánosoktól is elfogadnak megrendeléseket rövid szállítási határidőre. az államközi szerződésekben rögzített mennyiségén felül is tudnak az idén skodát vásárolni, s az alap-típus, az s-100-as kiszolgálása meggyorsul. annak ellenében, hogy a szállítási szerződések szerint több wartburg és trabant várható, e két típusnál változatlanul hosszú a várakozósi idő, a visszaigazolt megrendelések teljesítésének határidejét azonban pontosan tartják. a tőkés országokból származó gépkocsiimport továbbra sem növekszik, az nszk-ból 500 volkswagen 1.200-as ára 110.000 forint - , olaszországból pedig 900 fiat 127-es - ára 106.900 forint - érkezik az első félévben. a következő napokban ismét megkezdődik a rendelés-felvétel e két típusból. azok is előjegyezhetnek vw-t és fiat 127-est, akiknek másfajta gépkocsira visszaigazolt megrendelésük van.

a vezérigazgató bejelentette, hogy az autós körökben nagy érdeklődéssel várt új zsiguliból - a vaz 2.103-as típusból - a második félévben néhány ezer érkezik, ára 100.000 forint körül lesz. „kis polski”, szállítása - a megállapodások értelmében - 1975-ben kezdődik, addig azonban nem vesznek fel rá megrendeléseket. a polski fiat 126-os ára várhatóan 60.000 forint lesz./mti/

-.-

16.20./fé

- 43 -

bb 51. iskolai szakkörök, gyermekklubok szakszervezeti támogatással

vid/fm g1 hgy

1974. január 30.

negyvenkét olyan általános iskolai szakkör működik jelenleg Nógrád megyében, amelyeket szakszervezeti támogatással a tehetséges munkásgyerekek középiskolai tanulmányainak előkészítésére hoztak létre. ezekben a szakkörökben az 1973/74. tanévben csaknem hétszáz nyolcadik osztályos tanuló gyarapíthatja matematikában, fizikában és több más tárgyban szerzett ismereteit, készülhet a felvételi vizsgára. nem is esélytelenül, hiszen az előző két évben például a szakkörök tagjainak 95-96 százalékat felvették a választott középiskolába.

a támogatás egy másik, új formája, hogy a szakszervezetek Nógrád megyei tanácsa és a pedagógus szakszervezet kezdeményezésére általános iskolai gyermekklubokat alakítottak salgótarjánban és több vidéki munkáslakta településen. e mind népszerűbbé váló klubok fő célja, hogy a tehetséges munkásgyerekek fejlesszék általános műveltségüket, csiszolják kifejező készségüket.

az általános iskolai szakköröket és klubokat a szakszervezetek anyagilag és más eszközökkel is támogatják. a szakszervezetek

szakszervezeti, voltaképpen érdekvédelmi tevékenység körének további szélesítését. állást foglalt az állami és társadalmi szervek, szervezetek hasonló célú tevékenységének jobb összehangolása mellett. az elnökség az üzemeket, vállalatokat is a tehetséges munkásgyerekek még fokozottabb és következetesebb támogatására hívta fel. a testület elhatározta, hogy még a következő tanév előtt megvizsgálja a támogatás alaposabb megszervezésének és kiterjesztésének lehetőségeit, és a feladatokra intézkedési tervet készít. /mt1/

Nógrád megyei tanácsa elnöksége szerdán tartott ülésén tárgyalta a
bb 52. készül a főváros környékének levegőtisztaságvédelmi terve

vid-gö?mné / fm g1 hgy

1974. január 30.

a természet- és környezetvédelem helyzetéről, problémáiról tárgyalt szerdai ülésén a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága. a megyében 34 - köztük 13 országos jelentőségű - természetvédelmi terület, többségében ritka növények lelőhelye található. a védelemről szóló rendelet megjelenése után a megyei természetvédelmi bizottság, 80 bejelentést kapott, amelyeknek felülvizsgálatát most végzik. a már megtekintett tájak közül a végrehajtó bizottság most természetvédelmi értéként védetté nyilvánította a máriaremete-szurdokvölgyet, az ürömi kálvária dombot, a tahi-tótfalu határában lévő martuska-szigetet és több ritka növényt, így a csomád - őrbottyán között álló 100 évesnél öregebb mohos tölgyet.

/folyt. köv./
16,20/g1

- 44 -

bb 52. /készül a főváros ... 1. folyt./g1

a környezetvédelemről szóló előterjesztés szerint a megye területén három jelentősebb levegőszennyező forrás van. közülük a legtöbb gondot a váci dcm okozza. a súlyos porszennyeződést előidéző üzem tavaly 10, az idén pedig 35 millió forint támogatást kapott az országos levegőtisztaságvédelmi alappól, s ezzel várhatóan a jövő év végéig felszerelhetik kéményeikre a szükséges berendezéseket. százhalombattán a hőerőműből elszálló nitrogén-oxid szennyezi a levegőt. mértéke azonban nem jelentős, mert a kémények oly magasak, hogy a szennyezett levegő a talaj közelébe érve már megfelelő mértékben felhigul. az állatifehérje takarmányokat előállító vállalatnál - bár éppen elviselhetetlen büze miatt telepítették budapestről tököltre - nem hozott változást az új üzem építése és a megváltoztatott technológiai eljárás. a végleges megoldást a nyersanyag tárolásának és a gyártási folyamat teljesen zárt rendszerré történő átalakítása adná. a megvalósításhoz mintegy 10 millió forintba lenne szükség. pest megyében eddig cegléd, nagykörös, százhalombatta és váci levegőtisztaságvédelmi terve készült el. hamarosan jóváhagyás végett előterjesztik gödöllő, nagykátai és ráckeve hasonló témájú programját is. a fővárost övező 44 község, az agglomerációs gyűrű védelmi terve most készül, s várhatóan még ebben az évben megvitatják.

súlyos gondot okoz a megye felszíni vizeinek szennyezettsége. a duna „problémája”, már túlnőtt a megye hatáskörén, megoldása országos, sőt nemzetközi feladat. a ráckevei duna-ágban csak az alsó szakaszon ajánlatos fürödni. számos üzem és illegálisan bekötött házi csatorna szennyezi a medret, de a bekerült káros anyagok többsége még a duna-ág felső részén lerakódik. a folyamszakasz megóvására több gyárban már megkezdtek a tisztítóberendezések építését, s hozzáálltak a szennyezett iszap kotrásához is. tetemes összegű költenek ezenkívül a megye városai, községei csatornázására. a cél az, hogy 1985-ig pest megye lakosságának 60 százaléka csatornázott településen éljen. /mt1/

bb 54. óvári miklós látogatása komárom megyében

vid./fm g1 hgy

1974. január 30.

óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára szerdán komárom megyébe látogatott. tatabányán a megye vezetői fogadták és tájékoztatták a megye helyzetéről. ezután havasi ferencnek, a megyei pártbizottság első titkárának társaságában felkereste a bábolnai mezőgazdasági kombinátot. a vendégeket az igazgatóság tagjai fogadták, majd dr. burgert róbert vezérigazgató ismertette a kombinát tevékenységét. megtekintették a világhírű tetra baromfi-telepet, az egyik keltetőüzemet, a takarmánykeverő gyárat, a gazdaság legmodernebb gépeit, valamint azt az ipari gyártóüzemet, ahol szárító- és más berendezéseket készítenek a kombinát partnerei számára.

óvári miklós délután a község művelődési házában tartott pártnapon ismertette szocialista építőmunkánk időszerű kérdéseit.
/mt1/

16,35/g1

- 45 -

bb 53. több áramot kér a mezőgazdaság - kecskeméti tanács-
koztak a mém és bács-kiskun megye vezetői

vid kz bh hgy

1974. január 30.

dr. kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmiszerügyi mi-
niszterhelyettes és a mém néhány főosztályvezetője szerdán
kecskeméti bács-kiskun megye élelmiszertermeléséről tárgyalt
a megye politikai és gazdasági vezetőivel. rámutattak, hogy a
nagy határu mezőgazdasági megyében a tervezettnél gyorsabb
ütemű az árutermelés növekedése. gabonából jóval az országos
átlagon felül termel, de állat- és állati termékből is na-
gyobb a kínálat. sertéshusból elérték az 1975-re programozott
hozamot. a szarvasmarha tenyésztés fejlesztésében is előbbre
tart a megye az ország más vidékeinél. ennek köszönhető,
hogy tavaly egy millió liter tejet, kétszáz ezer literrel töb-
bet az előző évinél, kaptak innen a fogyasztók. a szőlők
rekordnak számító termést hoztak és a zöldségtermesztésben is
javult a helyzet. megkezdtek a bázis-gazdaságok kialakítását,
a termelés gépesítését. az ágazat még gyorsabb fejlesztésé-
hez anyagi segítséget kért a megye a minisztériumtól. kecske-
mét és tiszakécske környékén komplex zöldségtermesztési
programot szeretnének megvalósítani, ahonnan egész éven át
folyamatosan érkezne a friss termék a fogyasztókhoz.

a megye gazdasági fejlődésével kapcsolatban sürgették
az iparosodó mezőgazdasági élelmiszertermelés villamosítását.
dr. kazareczki kálmán elismeréssel szólt a megye mezőgazda-
sági termeléséről, s a további szakosításra hívta fel a szak-
emberek figyelmét. ehhez a minisztérium is segítséget nyújt,
s rövidesen megvizsgálják, hogy milyen módon segíthetik a me-
gyét a növekvő tejtermelés feldolgozásában, értékesítésében.
/mti/

--

bb 55. benke valéria látogatása v. kerületi nyomdákban

t gy gk zs bh hgy

1974. január 30.

benke valéria, az mszmp politikai bizottságának tagja a
társadalmi szemle szerkesztő bizottságának vezetője - szer-
dán látogatást tett a zrinyi nyomdában és a pénzügygyom-
dában. a vendéget elkísérte pataki jános, a budapesti párt-
bizottság osztályvezetője és dr. kurucz imre, az v. kerü-
leti pártbizottság első titkára.

/folyt. köv./

- 46 -

16.43 bh

bb 55. /benke valéria ... folyt./ bh

benke valériát a zrinyi nyomdában kimmel emil, a
nyomda-, a papiripar és a sajtó dolgozó szakszervezetének
főtitkára, bolgár imre vezérigazgató és várkonyi jános párt-
titkár fogadta. a nyomda vezetői tájékoztatást adtak a vál-
lalat feladatairól, munkájáról és a rekonstrukciós tervekről.
ezt követően benke valéria megtekintett több üzemi és
szociális létesítményt, majd a nyomda tanácstermében beszél-
getést folytatott az üzem képviselőivel.

a pénzügygyomdában dr. vincze imre pénzügyminiszter-
helyettes, knapp istván vezérigazgató és mászáros istvánné
párttitkár köszöntötte és tájékoztatta benke valériát a nyom-
da tevékenységéről. ezután üzemi látogatáson vett részt, meg-
tekintette a gyártási folyamatot. a program utolsó állomása-
ként a pénzügygyomda tanácstermében benke valéria aktívaülé-
sen találkozott az v. kerületi nyomdaipari vállalatok dolgozóival
és tájékoztatást adott időszere bel- és külpolitikai kérdése-
kről. /mti/

--

bb 26

bb 56. tíz variáns a balatonpart regionális szennyvittis-
tító hálózatának kiépítésére - keszthelyen ülésezett a bala-
toni vízvédelmi bizottság

vid kz bh la

1974. január 30.

az ötödik ötéves tervben új szakasz kezdődik a balaton-
part üdülővidékének közművesítési programjában - jelentette be
illés györgy, az országos vízügyi hivatal elnökhelyettese a
balatoni vízvédelmi bizottság szerdán keszthelyen megtartott
ülésén. csaknem 700 millió forintos beruházással hamarosan
megoldódik a tópart vízellátása. néhány fontosabb üdülőtelepen
folyamatban van a csatornahálózat és a szennyvittisztító
bővítése. az ötödik ötéves tervben azonban egységesen megoldják
a nagy idegenforgalmú üdülővidék közművesítési gondjait.

azt a kérdést, hogy a szennyvizek elvezetésére, tiszt-
títására a településenkénti rendszereket, vagy a tó körül-
csatornázását válasszák-e, hosszú ideje vitatják a vízügyi
szakemberek. a legcélravezetőbb módszerek kidolgozására
nemrégben trvpályázatot hirdettek. ezek értékelése szerint
a pályázók 10 variánst ajánlanak. a vízügyi tervező intézet
most dolgozza fel a pályázók javaslatait, de az máris bizonyos-
nak látszik, hogy a különféle javaslatokat közös nevezőre hoz-
zák és több szakaszban regionális szennyvittisztító és el-
vezető egységeket hoznak létre. a koncepció megformálói el-
sődlegesnek tartják, hogy ha egy mód van rá, a szennyvizeket
távol kell tartani a balatontól. /folyt. köv./

- 47 -

bb 56. /tiz variáns ... folyt./ bh

hangoztatták, természetesen ez csak részben lehetséges, s ezért 1975-ig huszonhárom településen megoldják a közművesítés gondjait. a jövő év végéig 30 000 köbméterre emelik a szennyvíztisztító telepek összteljesítményét és a már meglévővel együtt 150 kilométerre nő a csatornák hossza. az ötödik ötéves tervben épülő regionális fő művekkel tovább csökken az a különbség, amely ma még szembetűnő a vízvezeték-hálózat és a szennyvízelvezető csatornák együttes hossza között. a bejelentések szerint ha a szennyvíztisztító csatornák hossza nem is éri el, de lényegesen megközelíti az ivóvíz-vezető hálózat csővezetékeinek hosszát.

a vízvédelmi bizottság javaslatot terjesztett elő az olajhulladékok tárolása, szállítása és megsemmisítése szigoruan meghatározott előírásainak betartására, továbbá a balatoni vízgyűjtő területen lévő állattenyésztő telepek szennyező hatásának csökkentésére. a balaton védelmével foglalkozó társadalmi testület programot dolgoz ki a veszprémi akadémiai bizottsággal való együttműködésre./mti/

..-

bb 60. a dombori dunaág vízvédelme a tolna megyei tanács vb ülés napirendjén

vid fm bh La

1974. január 30.

a fadd-dombori holt-dunaág vízvédelmének kérdéseit tárgyalta meg - egyebek között - szerdai ülésén a tolna megyei tanács végrehajtó bizottsága. amint bejelentették, a megyei tanács vb kezdeményezésére az országos vízügyi hivatal elkészítette a fadd-dombori üdülőterület környezetének vizgátlkodási tanulmány-tervét.

a tanulmány-terv részletesen foglalkozik a paksi ősi ártér alatt elhelyezkedő fadd-dombori üdülőterület vízrendezésével. a tervnek szerves része a faddi és tolnai holtágak vízfelfrissítésének, illetve a további szennyeződéstől való megvédésének a kérdése. a két holtág a duna régen elhagyott medre, amelyek a dunai töltésepítés után még árvíz idején sem kapnak táplálást közvetlenül az anyamederből. a holtágakat egymástól is elválasztották zsilipekkel. a holtágakhoz kapcsolódó bevezetőcsatornák a nyári párolgás okozta vízvesztés miatt nem pótolják, vízcsere-felfrissítés nincs, ezért mind erősebben romlik a víz minősége esetenként vízvirágzások fordulnak elő, s ezektől a tó felszine zöldes színűvé válik, ami kedvezőtlen a fürdőzésre. a vízminőség romlásának egyik oka az üdülőtelep szennyvízelvezetésének és elhelyezésének megoldatlansága is. ezért a vb ülésen e problémának az ötödik ötéves tervidőszakban való végleges rendezését is javasolták./mti/

..-

- 48 -

17.1 0 bh

bb 57. sajtótájékoztató az 50 éves mohácson - a dél-dunavidek fejlődésében kiemelt szerep jut mohácsnak

vid fm bh La

1974. január 30.

hármadszázadára készül mohács: az idén Unneplii felszabadulásának 30., és várossá nyilvánításának 50. évfordulóját, két év múlva, 1976-ban pedig a mohácsi csata 450. évfordulójára emlékeznek, aminek előkészületei ugyancsak megkezdődtek.

az eseménysorozat jó alkalom arra, hogy a dunaparti város szűkebb határain túl is hirt adjon életéről. ezt célozta a szerdai sajtótájékoztató, amelyen borsós jános, a városi pártbizottság első titkára, fischer jános, a városi tanács elnöke, valamint a helyi ipari és mezőgazdasági üzemek vezetői ismertették a duna délmagyarországi kapujában fekvő több nemzetiségű város életét, fejlesztésének terveit.

az elmondottakból kitűnt, hogy mohács fejlődése különösen 1965 után gyorsult meg és azóta halad azon az uton, hogy közép-foku városközponttá váljék a déli országrészben. az ipar területén új üzemek, gyárreszek és rekonstrukciók valósultak meg, aminek eredményeként több téglá, selyem, öntődei termék készül mohácson. kiemelkedő beruházás volt a farostlemezugár ötödik lépcsője, amely az idén kezd termelni és azt eredményezi, hogy több mint kétszer annyi hazai fasotlemezt kap a feldolgozó ipar, mint korábban. elismerésre méltó fejlődés történt a mezőgazdaságban is, elsősorban a szafvasmarhaprogram területén.

a város gazdasági szerepkörének növekedésével együtt nőtt a lakosok száma. míg korábban az „elöregedés”, jellemezte a város népességét, a születések számának növekedésével és bevándorlás útján megfordult a helyzet, gyarapodik és fiatalodik mohács. a jelen tervciklusban nagy erőfeszítések történtek a lakáshelyzet javítására. ennek sikerét mi sem bizonyítja jobban, minthogy egyetlen tervidőszakban sem készült annyi új otthon, mint most: a tervezett 1100 lakásból négyszázba már beköltöztek, a további hétszázon is dolgoznak és a jövő év végéig elfogalathatják tulajdonosaik. mohács azon kevés városok közé tartozik, ahol a rendelkezésre álló pénzből annyi lakást építenek, mint amennyit terveztek.

a város vezetői elmondották: nagyon lényeges eleme a városfejlesztési munkának a kialakult nagyon jó várospolitikai légkör, amelyben a magyar, délszláv és német nemzetiségű lakosság együttesen segíti a város egészének fejlődését.

/folyt. köv./

- 49 -

17.25 bh

bb 57. /sajtótájékoztató... folyt./bh

mohács és környékének kedvező földrajzi és természeti adottságai, a duna közelsége, határmenti helyzete gazdag lehetőséget kínál a jövőben is. a duna-menti iparosodási program kiemelt ütemű fejlesztést ígért mohácsnak, hasonlóan a térség más városaihoz, mint baja, szekszárd és kalocsa.

/mti/

..-

bb 59. országos halgazdálkodási tanácskozás dombóvárott - fokozák a növényevő halak tenyésztését

vid./fm gi la

1974. január 30.

a halgazdálkodásban is előtérbe került a növénytermesztésben és az állattenyésztésben már szép eredményeket felmutató zárt termelési rendszer. az állami gazdaságokban olyan termelési rendszereket kívánnak bevezetni, amelyekkel jelentősen emelhetők a haltermelési eredmények. 1975-től a termelésből származóan növekszik majd a növényevő halak részaránya. ezek a száraz húsú halak nemcsak ízletesebbek, hanem kisebb kalóriatartalmúak és viszonylag magas értékű fehérjegyarnitúrájuk miatt - az élelmezéstudomány megállapítása szerint - a legkorszerűbb táplálékok közé számíthatnak.

a halgazdálkodás továbbfejlesztéséről, a korszerű haltermelési technológia országos bevezetésének lehetőségeiről és feladatairól tárgyalnak az állami gazdaságok halászati-termelési és gépesítési szakvezetői a dombóvárott szerdán megkezdődött kétnapos tanácskozáson.

az első napon szabó bertalan, az állami halgazdasági egyesülés ügyvezető igazgatója vitaindító előadásában egyebek közt arról szólt, hogy napjainkban a fejlődés egyik legnagyobb gátja a halastavak elöregedése. felújításuk sokmillió forintba kerül és nem megy máról holnapra. a rekonstrukció azonban már tavaly megkezdődött, s az idén is egy tucatnyi állami gazdaság korszerűsíti halastavát. elsősorban a halászat és a haltenyésztés gépesítésével kell alakítani a korszerű kívánalmaknak megfelelő egységes haltermelési rendszert -, hangoztatta az előadó és közölte, hogy a gépesítésre is jelentékeny összeget terveztek.

kovács józsef, a bikali állami gazdaság főigazgatója a gazdaságban alkalmazott korszerű haltermelési technológia tapasztalatait ismertette. véleménye szerint a rekonstrukció kedvez a növényevő halak tenyésztésének, s ez hozzájárulhat a haltermelés forradalmasításához,,. elismeréssel szólt a balatoni halgazdaság hűtőtároló létesítményeiről, ahol nem probléma a növényevő halak tárolása és jó áron való értékesítése. új alapot ad a keltetőházak bekapcsolódása az ivadék előállításában, s ezen a téren nagy jelentőségű lesz a százhalombattai temperált vizű halgazdaság közreműködése.

/ folyt, köv/

-50-

bb. 59. /országos...folyt.

- szerdai tanácskozáson hangsúlyozták: a soron következő feladatok közt első a halastavak korszerűsítése, hogy olyan műszaki állapotba kerüljenek, amelynek révén a modern műszerek és gépek alkalmazhatók lesznek. kneisz istván, az állami halgazdasági egyesülés műszaki tanácsadója és kaposvölgyi ottmár bikali állami gazdaság műszaki vezetője a halgazdálkodás, illetve a halászat gépesítésének helyzetéről és fejlesztési lehetőségeiről beszélt. meghatározták azt is, hogy pályázatot irnak ki a halgazdaságok komplex gépesítésének fejlesztésére, több tízezer forintos pályadíjakkal.

az országos tanácskozás csütörtöki zárónapján zambó istván, a bikali állami gazdaság igazgatója tart előadást a termelési rendszerek kialakítása a haltermelésben,, címmel./mti/

..-

bb 58. losonczi pál,

1974. január 30.

pá zs bh la

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte mohammad ullahot, a banglades népi köztársaság elnökét megválasztása alkalmából./mti/

..-

bb 61. befejeződött a józsef attila ülészek

t ró fk zs bh la

1974. január 30.

szerdán az írószövetség székházában folytatódott a fiatal írók köre által rendezett józsef attila ülészek. a tanácskozás második napján németh gy. béla irodalomtörténész elnökölt. elsőként szentmihályi szabó péter korreferátuma hangzott el, majd otáh jános, győri lászló, apáti miklós, balogh lászló, agárdi péter, juhász ferenc, horváth lajos, gyertyán erwin, balla gyula, ördögh szilveszter, téglássy imre, kartal zsuzsa, somogyi zoltán, nyilassy béla, zimonyi zoltán, alföldy jeno, werbőczy antal, szabócsai miklós, péntek imre szólt fel. fel szólt a tanácskozáson józsef eta, a költő testvére is.

a kétnapos ülészek után simon istván kossuth-díjas költő, az írószövetség titkára elmondta az mti munkatársának:

- a fiatal írók körének munkája szervesen kapcsolódik az írószövetség tevékenységéhez, amelynek szellemi égíse alatt nevelődik irodalmi életünk utánpótlása. az utóbbi időben kiszinesedett irodalmunk a valóságnak megfelelően igyekszik tükrözni az ideológiai és esztétikai sajátosságokat. éppen ezért üdvözlendő e továbblépési lehetőséget kínáló szimpozion, mert a legjobb alapot - józsef attila művészetét - használta eszmei támaszul. izgalmas, hangulatos alkotói vitát könyvelhetünk el, amilyenhez hasonló jellegű tanácskozás még nem volt. folytatni lehet, de kell is, mert a józsef attila élete-művészete által indukált vita nemcsak vélemények ütközését, hanem találkozásait is eredményezte./mti/

-51-

bb 62. : kitüntetés

mm bh la

1974. január 30.

a népköztársaság elnöki tanács kardos ibolyának, a magyar tudományos akadémia főosztályvezető-helyettesének a munka érdemrend arany-fokozata kitüntetését adományozta több mint 20 éven át végzett magas színvonalú tudományos szervezési és tudományos politikai tevékenységéért. a kitüntetést erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke szerdán adta át./mti/

--

bb 63. a belföldi szerkesztőség hírjegyzéke 13 órától 18 óráig

g1 la

1974. január 30.

36. cps-specialisták
37. új cukrászüzem dunaujvárosban
38. új homoki szőlőfajta
39. új gyógyszertár a xviii. kerületben
40. a közalkalmazottak szakszervezetének kv ülése
41. kiállítás a prágai ifjúsági könyvkiadó termékeivől
42. elhunyt temes jeno
43. ankét a korszerű tejszállításról
44. kelet-magyarországi tűzép-telepek
45. újabb óvoda kecskeméiben
46. béke aktiva ülés egerben
47. a hnf tanácskozása a népesedéspolitikáról szolnok megyében
48. minszki színházi vezetők szegeden
49. a mém és békés megye vezetőinek tanácskozása
50. merkur sajtótájékoztató
51. iskolai szakkörök
52. levegőtisztaságvédelmi terv
53. a mém és bács-kiskun megye vezetőinek tanácskozása
54. óvári miklós látogatása komárom megyében
55. benke valéria látogatása v. kerületi nyomdákban
56. balatoni vízvédelmi bizottság ülése
57. sajtótájékoztató mohácson
58. losonczipál távúrata utlahnak
59. halgazdálkodási tanácsadás
60. a tolna megyei tanács vb ülése
61. józsef attila ülészak
62. kitüntetések
63. hírjegyzék

/mti/

--

17,48/g1

- 52 -

a szerkesztőségek figyelmére!

a mai bb 40. sz. hír /dr. korom mihály .../ a közalkalmazottak szakszervezetének kb ülése /második folytatása harmadik bekezdésének végére kérjük a következő mondatot pótolni:

a napirend vitájában felszólalt gál lászló, a szót titkára is.

a tanácskozás csütörtökön folytatja ...

/mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a 12. sz. bel-javításunk téves, a név helyesen - nem somonyi zoltán, hanem:

s u m o n y i zoltán

/mti/

--

bb 64. időjárásjelentés

bh la

1974. január 30.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán este

csökken a hőmérséklet

várható időjárás csütörtök estig:

időnként felszakadozó felhőzet, legfeljebb egy-két helyen hószállingózás. néhány helyen éjszakai és reggeli köd. napközben megélenkülő keleti, délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 0 plusz 4 fok között.

/mti/

--

- 53 -

18.50 bh

NK 1920

bb 65. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke
18.00 órától zárásig:

bh la

1974. január 30.

64. időjárásjelentés
65. híregyzék
/mti/

--
- v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
Ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: koncz antal
lakatos erzsébet

- 54 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1974. január 31.

bb 1. vágányfelújítások a fővárosban

i don hi bh hgy

1974. január 31.

a fővárosban az idén és a következő esztendőben a villamosvágány-hálózat felújítására, illetve vágányépítési munkákra összesen csaknem 900 millió forintot fordítanak. így az idei program szerint folytatódik a nagyköruti sínek rendbehozatala; a körutnak a wesselényi utca és a margit híd között húzódó pályaszakaszát korszerűsítik. a gellért rakparti, a vörösvári uti, a bartók béla uti, a tanács köruti, a szilágyi erzsébet fasori és a zugligeti uti, valamint a gubacsi uti vágányok felújítása szintén 1974-es feladat. a soroksári ut és a szentendrei ut rendezésével, átépítésével egyidejűleg mindkét útvonalon új sínpályát fektetnek le. a mártírok útján a kisorokus utca és a moszkva tér közötti villamosszakaszt hozzák rendbe.

a budapesti közlekedési vállalat a rossz villamosvasuti pályákat előregyártott vasbeton burkoló elemekkel újítja fel. ehhez olyan anyagot használ, amely rugalmas utpályát biztosít mind a villamosoknak, mind az autóknak. a panel-elemek beépítésével megoldódik a vasuti pályatestek felújításának gépesítése is. előnye, hogy gyorsan lehet dolgozni, a gépek kezelése néhány embert igényel, s a szetrelvények zajtalanabban közlekednek. a nagyfelújításokat a bkv éjszaka végzi majd, így a vágányépítési, vágányfelújítási munkák miatt a forgalmat nem kell elterelni./mti/

M-

--
- i -